

swoimi zapatrywaniami przedłożenia i użyteczne usiłowania rządu z jak największą gotowością poprze.

A w obecnej chwili pomiędzy tymi przedłożeniami pierwsze miejsce zajmuje reforma Izby magnatów. Dotykając w swej mowie tej kwestyi, wyraził Sennyey nadzieję, iż zreorganizowana Izba magnatów połączy historyczne tradycje z wymaganiami nowszych czasów. Tę samą zasadę zaznaczył Szögyenyi w swojej mowie pożegnalnej, dotknął jej zlekka w swej odpowiedzi kardynał Haynald i z niej głównie wyszedł Tisza przy opracowaniu projektu rządowego o reformie Izby wyższej, który już w styczniu wejdzie na porządek dzienny obrad sejmiku węgierskiego. Projekt ten, przyjęty z drobnymi zmianami przez komisję izbowa, uchyla wbrew żądaniu hr. Apponyiego zasadę wybieralności pewnej liczby parów przez municypia; godność dziedzicznych członków czyni zawisłą od posiadania własności ziemskiej, opłacającej przynajmniej 3000 zlr. rocznego podatku; przynajmniej prawo zasiadania w Izbie wyższej tym członkom rodzin zagranicznych, które posiadają majątek w krajach św. Szecepana, opłacają powyżej oznaczony podatek i zobowiązują się prawo to wykonywać wyłącznie w węgierskiej Izbie wyższej; wprowadza do Izby obok dziedzicznych, także dożywotnich przez Koronę mianowanych członków; pozbawia miejsca i głosu w Izbie nadzupanów i tytularnych biskupów, a wreszcie powołuje do Izby wszystkich arcybiskupów i biskupów dycezyalnych w ogólnej liczbie 50, tudzież najwyższych dygnitarzy innych przez państwo uznanych wyznań.

Na zasadnicze w tym projekcie zmiany rząd się nie zgodzi, a jakkolwiek przyjęcie jego zupełne w Izbie niższej nie może ulegać wątpliwości, to za to dla przeprowadzenia go w Izbie wyższej, w której w ostatnich czasach zwarta falanga konserwatystów z tak skuteczną wystąpiła opozycją, potrzebował Tisza poparcia męża, który właśnie wśród wysokiej szlachty węgierskiej niezwykłą powagą i niepomiernym cieszy się wpływem. Baron Sennyey będzie też miał pierwszą sposobność użyć swojej powagi i swojego wpływu na korzyść poleconego przez Tiszę projektu reformy Izby wyższej, do której przewodnictwa został powołany, a która jednocześnie w sobie najbogatszych magnatów, najwyższych dygnitarzy państwa i Kościoła i najświetniejszą inteligencję kraju, najmniej w przyszłości wybitnie stanowisko w konstytucyjnym rozwoju Węgier.

A jeżeli po dokonanej reformie podniesie się i wzmożni powaga i znaczenie Izby wyższej, to w naturalnej kolejności stanie także u ogółu w wysokim poważaniu jej prezes, zwłaszcza, jeśli tym prezesem jest tak potężna indywidualność polityczna, jak Paweł Sennyey. Zaszczyceni wyjątkiem zaufaniem Monarchy, otoczeni powszechnym szacunkiem współobywateli, wprowadzony przez samego Tiszę na krzesło prezydyalne, na Sennyey przed sobą otwarte pole do szerokiej i nader wpływowej działalności, a jego nieskazitelnego charakteru, wypróbowany patriotyzm, niezłomność zasad, zastrzeżona wobec Korony i rządu zupełna niezawisłość zdania, a wreszcie ów szlachetny dla zachowawczych ideałów pietyzm, czynią go dziś widomą głową konserwatystów węgierskich, którzy jeżeli w Izbie niższej mimo małej liczby głosów, zdobyli już sobie pewne znaczenie, to w nowej Izbie wyższej, zgrupowani w większość pod wytrawnym kierunkiem Sennyeya, stać się mogą pierwszorzędnym czynnikiem parlamentarnym, który nieraz decydująco zawąży na szali wypadków politycznych.

KORRESPONDENCYA „CZASU.”

Wiedeń 18 grudnia.

(a) Dzisiejsze posiedzenie Izby zupełnie tak się odbyło, jak odbywają się zwykle ostatnie posiedzenia sejmów galicyjskich. Ruch i hałas na sali. Bliźni znajomi szukają się wzajemnie, aby przed wyjazdem raz jeszcze rękę sobie podać. Nikt nie zważa na mowę i nikt głosu jego nie słyszy, widąc tylko po ruchach, że peroruje dla trzech lub czterech sąsiadów i dla stenografów. Poprawki, których nikt nie zna, bywają przyjęte albo odrzucone, a mało który z posłów wie z pewnością, za czym, lub przeciw czemu głosował. Dla powagi parlamentu należałoby się tak urządzić, żeby na porządek dzienny ostatniego przed feryami posiedzenia nie wchodziły sprawy ważne lub skomplikowane. Opozycja tylko, jeśli umie korzystać z powszechnego chaosu, może *par sur prise* uzyskać niejedno, czego nie dopięłaby w innej chwili. W taki sposób udało się bar. Dobhoffowi przeprowadzić na dzisiejszym posiedzeniu poprawkę o opodatkowaniu winnic, w których zaniedbała się pylloxera, pomimo iż rząd stanowczo oświadczył się przeciw tej poprawce, i chociaż nie o rezolucję, lecz o ustawę chodziło.

Sprawa pobierania i odwołania podatków przez urzędy gminne kilkakrotnie już była przedmiotem rozpraw w komisji budżetowej, podatkowej, równie jak w pełnej Izbie. Stan rzeczy jest w różnych krajach koronnych różny. W prowincjach południowych przeważa system pobierania podatków przez urzędy cesarskie wprost od kontrybucyj, w północnych prowincjach pobór odbywa się po większej części za pośrednictwem urzędów gminnych. Z tych prowincji mnożą się skargi ze strony gmin na ten ciężki i z odpowiedzialno-

ścią połączony obowiązek. Niedawno zaś, gdy jedna z gmin czeskich wytoczyła sprawę przed trybunał administracyjny, ten orzekł, iż w Czechach obowiązek taki nie istnieje. W Galicji odwołanie podatków do kasy przez każdego kontrybucjenta byłoby wielkim dla kontrybucjentów ciężarem.

W żadnej bowiem innej prowincji niema tak rozległych okręgów podatkowych, jak w Galicji, gdzie one bywają dwa i trzy razy większe, niż w innych krajach koronnych. Rząd broni jak może, istniejącego stanu, którego zmiana byłaby połączona z większym nierównie kosztem. Wobec orzeczenia trybunału administracyjnego niemożna liczyć na to, że przez długi czas jeszcze uda się znieść gminy do pobierania podatków, jeżeli nie zechcą z dobrej woli podejmować się tej czynności. Wprawdzie rząd mógłby znaleźć dla siebie broń skuteczną, gdyby najwzajem zakwestyował obowiązek urzędów podatkowych do rozpiszania i pobierania dodatków krajowych, powiatowych, gminnych, drogowych, szkolnych i t. p. Niewątpliwie pobór dodatków autonomicznych wiele przysparza pracy urzędowi podatkowemu, a władze autonomiczne żadnym na to kosztów niełożą. Gdyby jednak na tem polu spór powstał, wynik nie byłby może dla rządu pomyślnym, raz dlatego, że ustawami krajowymi wyraźnie jest pobór dodatków władzom rządowym przekazany, a powtóre z tego powodu, że powiększenie kosztów administracji autonomicznej i mierzalne, choćby chwilowo tylko, zawładnie przy zaprowadzeniu nowej administracji kasowej, nie mogłoby być dla skarbu państwa pożądanym. Dlatego kwestya, o której mowa, zajmując się pilnie bierą w ministerstwie skarbu, a jeżeli to przekonanie przemoże, iż niema najmniejszej potrzeby, żeby sprawa poboru podatków była we wszystkich krajach koronnych urządzona według jednej i tej samej metody, to niejedną trudność da się łatwo usunąć lub obejść. W tych zwłaszcza miastach i miasteczkach, które są siedzibą urzędów podatkowych, a z których najgłośniejsze dochodzą skargi, pośrednictwo urzędów gminnych najłatwiej dałoby się pominąć.

Co do trzeciego przedmiotu, który był dziś na porządku dziennym, zdawało się, jakoby Izba nie była jeszcze przygotowana do walnej o nim rozprawy i wołała zejść mu z drogi na teraz. Podczas gdy w każdej między posłami rozmowie bierze mimowoli górę trudne położenie, — w jakim znalazły się naraz cukrownie czeskie i morawskie, dyskusya w Izbie była krótka i nadzwyczaj mdła. Rzecz istotnie nie zdaje się być jeszcze do rozstrzygnięcia dojrzałą. Są w Austrii trzy wielkie stowarzyszenia cukrowników: czeskie, morawsko-szlaskie i centralne. — Otóż od wszystkich trzech stowarzyszeń weszły do Izby petycje, domagające się środków zaradczych. Stowarzyszenia czeskie i morawsko-szlaskie posiadają się bardzo daleko. Żądają one oprócz innych środków, także zmiany podatku do kwoty sześciu milionów, podczas gdy według obowiązującej ustawy należałoby podatkowa za r. 1885 wynosić na 11,600,000 zlr. Stowarzyszenie centralne jest w swych żądaniach skromniejszym. Co do kwoty podatkowej, domaga się ono jedynie, aby powstrzymać dalsze podwyższenie ryczałtu podatkowego, który według ustawy ma być co roku podwyższany o 400,000 zlr. — Pierwsze żądanie idzie tak daleko, iż wobec stanu finansów monarchii Izba nie mogła się zapobiec w bliższy jego rozbiór. Co do drugiego skromniejszego żądania, zachodzi wątpliwość, czy opuszczenie sumy stosunkowo tak małej, może stanowić dla tej instytucji stanowić pomoc, gdy spadek ceny od roku obniżył wartość jej wyrobu o przeszło pięćdziesiąt milionów. Gdy w kołach fachowych ściera się jeszcze prądy tak odmiennie, — nie można brać za złe parlamentowi, że się z rozstrzygnięciem nie spieszy.

Wiedeń 19 grudnia.

© Nie *dies*, ale *noiz illa*, śpiewał cały Wiedeń wczoraj od południa i całą noc. Cały świat gładki, handlu, przemysłu zaczął już rwać włosy. Zdawało się, że to prolog do sabatu czarownic, takiego jak w r. 1873, i tylko w łonie wielkich instytucji wiedzianno, że to zupełnie co innego. Po przesileniu i upadkach w Czechach, po jednej defraudacyi, druga ogromna i samobójstwo i areztowania lichwiarskich spekulantów, to dosyć motywów do przestrachu. Do tego trzeba zważyć, że Towarzystwo eskompotne niższe-austriackie, to światło i sól całego austriackiego handlu i przemysłu, to wieloletnia rzetelność najwyższa. Wieg lament niesłychany; jutro będzie Wiedeń miastem umarłych; całe *Quai*, sklepy, magazyny, fabryki będą zamknięte, w całym mieście będą setki *moritur*.

Fatalność z tem nazwiskiem Jauner; a wchodzi w grę jakieś historie także według maksymy: *cherchez la femme*. Cała noc trwała gorączka, zbiegowiska, powodół tragicznych plotek. Około północy jednak widziano już, że defraudacya nie będzie mieć ogólniejszego znaczenia, że Towarzystwo eskompotne nie runie, że zmobilizowało 10 milionów, nazajutrz dalsze 8, że bank anstr. węg. na wezwanie z portfela gotów udzieli dalszych kilkanaście milionów. Lecz dopiero rano wróciło uspokojenie po wyjściu dzienników, gdy potem gładka okazała się *cane peur*, gdy właściciele asygnaat kasowych, nawet niepłatnych jeszcze, otrzymywali gotówkę.

Fakt smutny pozostanie odosobnionym; giełda odzyskuje go w każdym razie, obawy nie zaraz następują; jednak zastój, tendencya zniżkowa utrzymać się nie może.

Nader ważną jest okoliczność, że opozycja polityczna wszystkich tych wypadków wyszukać nie może. To nie krach, spowodowany spekulacją giełdową, to przesilenie izolowane, a wywołane zmiennymi koniunkturami w realnych interesach handlu i rolnictwa, chwilowym brakiem gotówki inwestowanej w przedsiębiorstwa. To nie gangrena, ale pewne przemijające kłopoty i wypadki nadzwyżs. Nadto przesilenia te dotyczą w pierwszej linii i głównie zakłady i ludzi nie mających albo żadnego związku z dzisiejszą polityczną większością, albo należących do opozycji. W lańcuchem powiązanych stosunków ekonomicznych i finansowych każdy wypadek ujemny daje się wszystkim uczuć; ale na dzisiejszej polityce, dzisiejszej większości parlamentarnej nie ciąży żadna wina. Przeciwnie ludzie i instytucje dzisiejszej ery robią wszystko co można, żeby z łagodnością, żeby z pobiegającą gorliwością. Teraz nie ma ciężkiego dźwięku przelotu, upadków, popłochów, hęda to kiedys aktywna na rzecz dzisiejszego kierunku.

Paryż 17 grudnia.

— W Izbie deputowanych Zgromadzenia narodowego zakończył się dziś rozprawy nad budżetem oświaty. Jak corocznie była to walna batalia, stożona przez kilku dzielnych mówców katolickich, ale mimo ich zwycięstwa oratorskiego, tak co do broniowych zasad, jak obliczeń i cyfer — kończy się jak zwykle przeprowadzeniem wniosku rządu, coraz dalej posuwających wielkim nakładem i kosztami dzieło spoganszczenia szkoły i zdziczenia Francji.

Krytykę zasadniczą reform szkolnych, wprowadzonych od roku 1877, wziął na siebie hr. Albert Mun, który niewątpliwie sam jeden w Zgromadzeniu narodowym utrzymuje wielką tradycję wymowy francuskiej. Sprawozdawca komisji p. Antonin Dubost nie tylko, że złą sprawę bronił, ale bronił jej nędzę, tak co do formy, jak i argumentów. Baron Mackau wystąpił z cyframi i zadał prawdziwą klęskę systemowi inaugurowanemu przez p. Ferry, Bert et com. Cyfry wymowniejsze od wszelkich argumentów, wykazują rezultata materialne owego dzieła, rozpoczętego rozwiązaniem kongregacyi, zniesieniem szkółek wiejskich chrześcijańskich. Cyfry te z zestawienia budżetów szkolnych i z wykazów rządowych, nie miną bez wpływu na wyborców, bo wymownie świadczą, ile ta kampania antywyższkołowa i antychrześcijańska ta dążność ateizmu wychowawczego kosztowała Francję. Od siedmiu lat wyrzucano miliard na ten cel masoneryi, aby zastąpić bezpłatnych zakonników nauczycielami rządowymi, aby wyrzucić krzyże ze szkół i zatrzeć wszelki ślad chrześcijaństwa w wychowaniu.

I czy tym kosztem miliarda wyzwyki po nad dawańszy budżet ministerstwa oświaty doprowadzono do przynajmniej do zamierzonego celu? Z 23 milionów, jakie wynosił budżet oświaty przed startą szkolną 1877 r. — doprowadzono ten budżet do 130 mil. onów rocznie, a minister Ferry zapowiada, że dojdzie do 230 milionów. Nie wchodzi tu w rachubę dodatek gminny na nowo budowane szkoły, który wynosi od stałego podatku 108 %. Zdałoby się, że w stosunku do tak olbrzymich ciężarów musiałby postąpić frekwencya uczniów. Otóż przeciwnie według obliczeń p. Mackau którym nie zaprzeczyl ani minister oświaty, ani sprawozdawca komisji — w tym samym okresie czasu było 1619 szkół świeckich rządowych, 1100 nauczycieli i 15000 dzieci — natomiast zaś katolicy założyli w tym okresie czasu nowych zakładów naukowych pod kierunkiem zakonnym 1800, gdzie nauczycieli 800 nauczycieli a uczy się 56000 dzieci — oczywiście są to zakłady prywatne, powstałe w miejsce rozwiązanych przez rząd. Ofiarę katolickiej społeczności zastąpiła tu spoliacya dokonana przez republikanów rząd — ale bogactwo narodowe, tylu klęskami obecnie we Francji zagrożone, ponosi podwójny ciężar. Francja płaci miliardy na szkoły rządowe — a wydaje miliony aby do nich dzieci nie posyłać i utrzymać wychowanie chrześcijańskie.

Zachodzi teraz pytanie na co idzie ta progresja budżetu szkolnego rządowego, skoro frekwencya w nich uczniów się zmniejsza? Kosztu nanki od jednego dziecka zwiększyły się w dwójnasób przed r. 1877 wynosiły one 12 fr. 70 ct. obecnie zaś koszt nanki dla jednego dziecka w szkołach rządowych obliczony na 26 fr. 60 ct. Ale to jeszcze nie wystarcza dla wyłomienia tej rozróżności ministerstwa oświaty.

Niesłychane sumy pochłania budowa zbytkowych gmachów szkolnych i ich wewnętrzne urządzenie. Mowy pp. Mun i Mackau przerywano z lewicy synderysty, ale nikt nie miał słowa odpowiedzi na cyfr i obliczenia.

Wszelako p. Ferry miał na tem samym posiedzeniu dać dowód systemu oszczędności. Przedłożył on projekt wykreślenia z budżetu ministerstwa oświaty dotacyi 400,000 fr. na wydziały teologiczne na uniwersytecie w Paryżu i trzech innych miastach. Jednym pociągnięciem pióra postanowił on obalić nankę teologii i wykluczyć ją z uniwersyteckich zakładów, zgola znieść to, co jest kluczem sklepienia chrześcijańskiej cywilizacyi i nauki. Wydziały teologiczne paryskie weszły w skład organizacji uniwersytetu za Napoleona I, jest więc objęty konkordatem z r. 1801, który pozornie chciało dotąd uwzględnić, nawet wtedy, gdy wydano dekretalja przeciw zakonowi i zamykano klasztory.

Ten nowy zamach starano się przeprowadzić bez dyskusyi, niebyle to bowiem specjalne przedłożenie, ale jedna tylko propozycja preliminarza budżetowego. Przeciwnie podobnemu traktowaniu kwestyi tej ważności zaprzestował biskup Freppel — i wypowiedział światną jak zwykle, ale jak zwykle gładko chodzi o sprawę kościoła bezskuteczną mowę.

Izba deputowanych uchwaliła zniesienie wydziałów teologicznych 267 głosami przeciw 222. Mniemają, że ta nowa spoliacya nieutrzyma się w senacie — a przypuszczają, że ten zamach da powód do stanowczego protestu Stolicy świętej, może nawet odwołania Nuncjusza.

Konstantynopol 14 grudnia.

Nieobecność trzech na sześciu ambasadorów i ciężka choroba czwartego p. Radowitza, jest więcej niż dostatecznym powodem, aby wyłomaczyć głęboką ciszę, w jakiej zasypiają Kola polityczne. Konferencya w sprawie Congo pozostawia tutejszych mężów stanu zimnymi, chociaż Said basza, delegowany turecki, chwalebne czyni usiłowania, aby utrzymać prawa Porty i zwyciężyć przyjęcie zasad ogólnych, któreby w przyszłości przyniosły jej mogły szkody. Zdaje się, że Said basza zdołał usunąć propozycję tego rodzaju, jako nienależącą do kompetencji toczącej się obecnie konferencyi, za co książę Bismarck pospieszył mu podziękować za pośrednictwem swego syna.

Innem mało znanym zdarzeniem jest deklaracya delegowanego hiszpańskiego, pułkownika de Ceollo zwracająca uwagę konferencyi, że jej prace, grzeszą począwszy od fundamentu, mapy bowiem, jakimi się posługują, są fałszywe w kilku punktach. Ks. Bismarck musiał uznać, że wykazane błędy istniały w rzeczywistości, chociaż mapy robiło Towarzystwo geograficzne niemieckie.

Czy cisza polityczna, w jakiej tu żyjemy w tej chwili, potrwa dłużej? — zapytanie każdy. Działanie dyplomatyczne europejskie w Konstantynopolu odznaczało się w ostatnich latach wielkim umiarkowaniem; lecz zastąpienie lorda Dufferina, margrabiego Naillies i Nelidowa musiałoby przynieść totalną zmianę stosunku ambasady z Portą. Głosząco to margrabiego Naillies zastąpił hr. Duchá-

tel. Do tej chwili fakt ten nie został urzędowo potwierdzony, jest jednak prawdopodobnym, gdyż margr. Naillies oświadczył sam przed swym wyjazdem, że pragnie więcej niewiedzieć. Co się tyczy p. Nelidowa, artykuły *Nowoje Wremia* powtarzają przez całą prasę rosyjską, krytykując gorzko działanie młodego ambasadora, jego mniemanie powodzenie wobec Turków, nie pozostawiają wątpliwości, że wkrótce zostanie zastąpionym. Przyszłość przedstawia się przeto pod innymi auspicyami dla w. wezry. Walka przeciw uroszczeniom europejskim stanie się energiczniejszą i wejdzie w stanowczą fazę. Na nieszczęście w. Wezry będzie miał z jednej strony przed sobą najzacieźszych przeciwników, z drugiej nieprzyjaciela jego nie opuszczają tak pięknej sposobności szkolenia mu. Nieprzyjaciela tego naganizowali już kampanii w prasie miejscowej i zagranicznej. Kampania ta wzięła tu taki obrót, że spowodowała zawieszenie trzech dzienników: *L'Espresso*, *Osmannie* i *Dieride*.

W ogóle potwarze i wyzykiwanie groźbami są tu na porządku dziennym. Między innymi przysłał bezrozumna publikacya, która się świeżo ukazała w Paryżu pod tytułem: „Sultan, Abdul Hamid w ciągu 8 letniego swego panowania.” Pismo to nie sprzedaje się, lecz autorowie zreszcie podsunęli pewną liczbę egzemplarzy Sultanowi i niektórym znakomitszym osobom. Dali oni potem delikatnie do zrozumienia, że edycya składa się z 300,000 egzemplarzy, i że sprzedawać się będzie po 3 franki. Jest to nowy manewr, który może mieć powodzenie, lecz nie w Konstantynopolu.

Kronika miejscowa i zagraniczna.

Kraków 20 grudnia.

Dr Smolka, prezes Izby deputowanych Rady państwa, przybył tu wczoraj wieczorem z Wiednia, a dzisiaj rano odjechał do Lwowa.

— Posłowie do Rady państwa przejechali dzisiaj z Wiednia do Galicyi.

— Na porządku dziennym poniedziałkowego posiedzenia Rady miejskiej, znajdujący się, oprócz wyboru pierwszego wiceprezesa, jeszcze następujące ważniejsze sprawy: wnioski komisji przemysłowej co do szkół przygotowawczych przemysłowych (sprawozdawca r. m. Dr Faustyn Jakubowski); wniosek tejże komisji w sprawie zawiązywania spółek rzemieślniczych, szczególnie w celu zakupu materiałów, potrzebnych do rzemiosł (sprawozdawca r. m. Dr Faustyn Jakubowski); wniosek komisji przemysłowej co do przeznaczania budynków po kasie Oszczędności na pomieszczenie szkoły rysunkowej wraz z podręcznikami tejże zbiorami (sprawozdawca r. m. prof. Dr Bobrzyński); wniosek komisji ekonomicznej co do udzielenia bezpłatnie gruntu na cmentarzu na grób a. p. Feliksa Kiełcarskiego, tyle cenionego, niedawno zmarłego architekta. Jak z tego streszczenia widać, posiedzenie poniedziałkowe Rady będzie bardzo ważne dla rzemieślników krakowskich, ono bowiem zainauguruje rzeczywistą akcyę na rzecz podniesienia przemysłu i rzekdyż. Nie można też wątpić, że ta część obywatelstwa, jak również cały jego ogół, zainteresuje się żywo tą sprawą i pomoże do jej skutecznego przeprowadzenia.

Po posiedzeniu jawnem Rady, odbędzie się posiedzenie tajne.

— Na pomnik Adama Mickiewicza złożył komitet urządzający wieczorek Mickiewiczowski w Bochni, za pośrednictwem Administracyi *Czasu*, do rąk Prezydenta miasta kwotę 35 zlr. Kwotę tą ulokowano na książeczkę tut. kasy oszczędności L. 67452. Na książeczkę tą ulokowano również kwotę 500 zlr., którą Rada miejska na rok bieżący na ten cel przeznaczyła.

— Przypominamy, że 23go b. m. (we wtorek) odbędzie się jak zwykle corocznie w ujeżdżalni tutejszej loterya gospodarska.

— Krakowskie Towarzystwo Techniczne. W poniedziałek dnia 22-go grudnia b. r. o godzinie 6 1/2 wieczorem odbędzie się w sali kolegium fizycznego przy ulicy św. Anny posiedzenie Towarzystwa. Porządek dzienny: 1) Przyjęcie członków; 2) Wybór Zarządu na rok 1885. Dla porozumienia się w sprawie wyboru nowego Zarządu odbędzie się Zgromadzenie przedwyborcze dziś w sobotę dnia 20 grudnia o godzinie 6 1/2 wieczorem w sali kolegium fizycznego.

— Z Uniwersytetu. PP. Franciszek Gasiorek, rodem z Gąlowka, i Zygmunt Smolarski, rodem z Oświęcimia, otrzymali dziś na tutejszym Uniwersytecie stopień doktora wesech nauk lekarskich; zaś p. Franciszek Turek, rodem ze Sambora w Galicyi, stopień doktora praw.

— Pożar. Po godzinie 10-jej w nocy zapaliły się wóda i deski złożone obok pieca w stolarni p. Schanera w parterze domu L. 15, przy ulicy Augustyńskiej na Kazimierzu, a to z nieostrożności robotników. Straż pożarna zaważana, przybyła na miejsce wskazane, zastała jednak ogień ugaszony przez domowników. Prezydent Dr Słachetkowski przybył natychmiast, a przekonawszy się, że wszelkie niebezpieczeństwo usunęto i że pozostawiono tam straż przez całą noc dla czuwania, aby w nocy nie palono w piecu żelaznym, odjechał do domu.

— Bal, który się odbędzie d. 9go lutego w sali hotelu Saskiego, na dom pracy na Kazimierzu, zajmie w tym roku miejsce balu na dochód Szpitala św. Ludwika, który należał zawsze do najświetniejszych zabaw publicznych w ubiegłych latach. Szlachetny cel zapewnia nowemu balowi odrazu powodzenie i prawo obywatelstwa w karnawale. Dom pracy na Kazimierzu, niedawno założony, zatrudnia dzisiaj 15 kobiet w przedalniu lnu i do 30 dzieci pracujących w szwalni. Dobroczynna ta instytucya, jedna z pierwszych w naszym kraju, pojęta rozumnie, bo nie tylko wspierająca, ale uczęcająca pracować, nie może się jednak na razie rozwinąć na większą skalę, i to z braku funduszy znaczniejszych. Bal tegoroczny ma choć w części zarządzić temu brakowi. Mamy nadzieję, że publiczność nasza, tak chętna i ofarna zawsze, gdzie o dobrą sprawę idzie, pospieszy z pomocą materialną jednej z najpożyteczniejszych instytucyj naszego miasta.

— Ruch ludności w Krakowie. Między 7 a 13 grudnia urodziło się chłopców 7, dziewcząt 9 katolickich, izralickich chłopców 2, dziewcząt 1, z katolickich chłopców 5, dziewcząt 2 nieślubnych, z izralickich dziewcząt 1, ślubna, nieżywo urodzona, z izralickich chłopce 1 ślubny, nieżywo urodzony, z katolickich dziewczyna 1, nieślubna, nieżywo urodzona. Razem zameldowano urodzin 33. Nad 3 miesiące życia zmarło chłopców 3; od 3 do 6 miesięcy chłopce 1, dziewcząt 2; od 6 do 12 miesięcy chłopców 2; od roku do 2 lat chłopców 2; od 2 do 5 lat chłopce 1, dziewcząt 2; od 5 do 10 lat chłopców 2, dziewcząt 1; od 20—30 lat 2 m.; od 30—40 lat 2 m.; 1 k.; od 40—50 lat 3 m.; 3 k.; od 50—60 lat 2 k.; nad 60 lat 1 m., 12 k. Według chorób zmarło

na płoniec 3, na dławiec 1, z choroby zakaźnej 3, na gruźlicę 6, na zapalenie płuc 5, na chorobę narządu oddechowego 2, na niezbyt żołądka i jelit 2, z innych przyczyn 20. Ogółem wypadków śmierci 42.

— Wadownice 15 grudnia. Na punkcie dobroczynności rozwijamy godną uznania ruchliwość. Bawimy się, urządzamy przedstawienia amatorackie, wiecorki muzyczne, loterye fantowe, lecz bawimy się dla biednych i rozrywką możliwiejszych osuszam niejedną łzę rozpacz, niesiemy ulgę i pomoc, gdziekolwiek ona potrzebna, czy w chacie biednej wdowy, czy w ideobce głodnego studenta. Fundusz bursy imienia Stefana Batoro dla uczniów tutejszego gimnazjum do poważnej wrażliwości już sumki, tak, iż wkrótce pomysł będziemy mogli o zakupnie budynku na pomieszczenie bursy lub podjęciu budowy w tym celu. Niemniej pomyśleliśmy rozwinąć i tutejsze Towarzystwo dobroczynności, które zawiąsane przed niepełną dwoma laty, dzięki inicjatywie powańnych kilku osób, z każdym miesiącem wzrasta w liczbę członków i skuteczną rozwijać poczyną działalność. W ostatnią sobotę odbyło się w lokalu tutejszej czytalni na korzyść kilku śnieganych chłopców, których do Zakładu Józefińskiego w Krakowie oddać zamysłamy, przedstawienie amatorackie, z którego wspany obecni wspaniale wrażeń prawdziwie miłe spędzonego wieczoru. Sala spełniona była szczerze, a obecnem było wszystko, cokolwiek w mieście i okolicy ma prawo do dystynkcyi. Odegrano humoreskę sceniczną Gawałewskiego *Z rozpacz* i *Podjeżdzaną osobą* Stanisława Dobrzańskiego, a odegrano je z węgą i humorem. Zauważyć to wypada w pierwszym rzędzie nader gorliwej reżyserii profesora F., który też w wyborze aktorów prawdziwie szczęśliwą miał rękę. Wawrzynami wieczoru podzielili się panna W., która jako ciocią Pelagia w humoresce Gawałewskiego umiała być nie mniej szanowaną, jak uroczą w roli młodej mężatki w wesołej komedyi Dobrzańskiego, oras nowic K. Ch. i O. Zważając gra pierwszego odznaczając się elegancją i swobodą. Pan Ch. byłby do brym materyalem na szaradownego małżonka, a pan O. umiał stworzyć prawdziwie komiczne postacie z pulkownika Walerego w humoresce Gawałewskiego i sługę Zdzisława w *Podjeżdzanej osobie*. Panny S. były nader sympatyczne na roli cierpliwych siostrzenic tak wrażliwej na miłosne afekty ciociuni, jaką jest Pelagia. Ubolewano tylko, iż panna N., znanej z sympatycznych talentu z dawniejszych przedstawień amatorackich, tym razem mniejsza tylko przypadła w udziale roli Maryi w humoresce scenicznego Dobrzańskiego. Miłutką są, prawdziwym wdziękiem młodzieńcą owianą postacią wynagrodziła, czego roli jej nie dostawało. Zaimprovizowana scena dawała wszelką rekojmij silnej konstrukcyi, gdyż z podziemia wapielał ją jako sufler, tutejszy budowniczy młodzi pan S., a suflował tak szczerze, że na sali myślna, że to Wojaki gra jeszcze — a to cicha gra!.

— Szczawnica 16 grudnia. Na gruncie p. Karola Brzezinańskiego, w Szczawnicy wyższej, niedaleko kancelaryi zakładu górno, pomiędzy źródłem Jana i Józefiny, odkryto w ostatnich kilku tygodniach, nowe źródło wody mineralnej, silnej szcawy alkalicznej. Właściciel gruntu p. K. Brzezinański, na samiar w tem miejscu budować łazienki, których brak w zakładzie górnym dotychczas dotkliwie czuć się daje w czasie sezonu.

— Kółka rolnicze. Od ostatniego ogłoszenia zawiązały się następujące Kółka rolnicze: 245) Kraków (powiat Jaworów), założył p. Franciszek Stadnicki. 246) Kłodno (Limanowa), zał. delegat K. Edw. Ropki. 247) Mikuszowice (Biała), zał. del. p. Jan Kaszycki. 248) Podczerwon (Nowy Targ), zał. właściciel. 249) Łosowice, 250) Strusów i 251) Podhajecy (Trembowla), zał. del. K. kan. Kaliniewicz. 252) Draganówka (Tarnopol), zał. del. p. Władysław Boberski. 253) Podhorki (Kaluza), zał. del. p. Ignacy Przesławski. 254) Libiąż wielki (Chrzanów), zał. X. proboszcz miejscowy i właściciel. 255) Łosowa (Tarnopol), zał. X. Jan Skurzak. 256) Nowosiółka korpicka (Buczacz), zał. del. p. Artur Zaremba Cielecki. 257) Topolsko i 258) Łdziany (Katu), zał. del. p. J. Przesławski. 259) Sokolniki (Tarnobrzeg), zał. del. p. Henryk Dulański.

— Łukasz Jauner, wicedyrektor banku eskontowego w Wiedniu, który, jak doniósł wczorajszymi telegramem, zdefundował 2,095,960 zlr., ciesząc się od lat 28 naupelnieniem zaufaniem, odebrał sobie, jak donoszą dzienniki, życie przy bramie cmentarza między Klosternburgiem i Kierling. Przez kilka godzin widziano go waleśającego się w tej okolicy, mianowicie udającego się pieszo przez Haschof do Weidling. O godzinie 5 po południu wrócił on znów do Kierling i usiadł na ławce przed cmentarzem. Około 6-jej usłyszano strzał, ludzie pospieszyli w to miejsce i ujrzeli człowieka z przestrzeloną skronią broczącego we krwi, a obok niego leżał 6-rurkowy nowy rewolwer. Jauner liczył lat 46, był wysoki, smukły, z włosami brunatnymi.

— Wiadomości policyjne. Straż policyjna przytłumiała: Katarzynę Drobna, za kradzież rzeczy; Zofię Żytwickową, za kradzież bielizny; Izaka Zimmermana, za sprzeniewierzenie; Jana Sowę, za obrazę strażi rogatkowej miejskiej; Zygmunta Jaskólskiego, za kradzież paltoła gościowi w kawiarni, do której przyszedł po probie; Hirsza Silberfreunda, Leiba Steina i Karola Reinkrauta, za kradzież pieniędzy.

Repertuar teatru krakowskiego.

W niedzielę 21go: *Wieczór Trzech Kół* czyli *Co chcecie* (*Twelfth Night or What you will*), komedia w 5 aktach, W. Shakespeara, przekład Ulricha. Układ sceniczny p. Modrzejewskiej. Po raz pierwszy. Ośmy występ pani Heleny Modrzejewskiej. Dochód swój z przedstawienia przeznacza p. Modrzejewska na budowę nowego teatru w Krakowie.

W poniedziałek 22go: *Wieczór Trzech Kół* czyli *Co chcecie* (*Twelfth Night or What you will*), komedia w 5 aktach, W. Shakespeara, przekład Ulricha. Układ sceniczny p. Modrzejewskiej. Po raz drugi. Dziewiąty i ostatni występ pani Heleny Modrzejewskiej. Dochód swój z przedstawienia przeznacza p. Modrzejewska na budowę nowego teatru w Krakowie.

Wystawa nieustająca Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych w Sukienicznej otwarta codziennie od godziny 11ej do 4ej prócz poniedziałku. — Wstęp w niedzielę 15 cent., w dnie powszednie 30 centów.

Gabinet Archeologiczny Uniwersytetu Jagiellońskiego (*Collegium majus*) zwiedzać można codziennie od godziny 12ej do 1ej — prócz niedziel, świąt i feryj uniwersyteckich bezpłatnie.

Groby królewskie, Groby zasłużonych (w krypcie na Skalku), Grób Skargi (u św. Piotra), oraz Skarbecz katedralny i kościółka N. P. Maryi, oglądać można w chwilach wolnych od nauki w związku z zgięciem się do zakrystyi. Muzeum Techniczno-Przemysłowe w gmachu Franciszkańskim otwarte codziennie od godziny 10ej do 6ej. — Wstęp 20 ct. od osoby. W niedziele od 10ej do 2ej bezpłatnie. Muzeum XX. Czartoryskich otwarte dla zwiedzających we wtorki, czwartki i soboty od 10—12, o ile w te dni nie przypadają święta.

RITUALE SACRAMENTORUM

reimpressum ex prima originali editione a. 1631. Ritualis Petriciensis, autem et lucidatum multis novis decretis, cum Benedictionali sprobato per Congr. Ritum, et cum additamentis: Jubilaei Sacerdotalis — Primitiarum neosacerdotum — Receptionis Legati v. Praefati — Episcopi in visitatione; Benedictionis Jubilatorum sponsorum.

Dwoma kolierami, papier na podobiznę chińskiego, str. 89v w 8ce. Druk Wł. Ancezy i Sp. Ubieta z 60 a sto lat, jak Agenda obnowa znowu Dwoma kolierami jest drukowana, co przynosi zaszczyt i dla Krakowa i dla filii drukarskiej.

Cena w broszurze 2 złr., w oprawie francuskiej (złoczone brzozy) 3 złr. 25 cent.

Nabyć można u Ks. JANA SIEDLECKIEGO, spowiednika przy kościele Najśw. Panny Maryi w Krakowie. (3060-2-3)

Nowe dziełka na Gwiazdkę
wydała księgarnia
Seyfahra i Czajkowskiego we Lwowie.

Belza Wasi rówieśnicy. 24 obrazków sławnych ludzi w Polsce z 10 ilustracjami rysunku Wal. Eljasza, w 8ce, oprawne w ładnej chromolitografowanej okładce. Cena 1 złr. 80 ct.

Zawadzki Zamki i kościoły. Opowieści historyczne dla młodzieży z 4 ilustracjami Juliusza Kossaka, w 8ce, oprawne w ładnej chromolitografowanej okładce. Cena 1 złr. 80 ct.

są do nabycia we wszystkich księgarniach w kraju i zagranicą. (3007-5-5)

Nakładem lub w komisie
Księgarni Polskiej
A. D. Bartoszewicza
we Lwowie 14, plac Hańki 14,
świeżo opuściły prasę:

Słowackiego J. Pisma pośmiertne, wydanie pierwsze, poprzedzone wstępem i objaśnieniami dr. H. Biegeleisena. Genesiz z ducha, List do J. N. Rombowskiego, Wykład nauki, Dziennik z r. 1847—1849. Cena 2 złr.

Krysztyna. Z niedawnej przeszłości (z czasów wojny węgierskiej). 61 or.

Skarga Piotr. Żywoty Świętych, starego i nowego zakonu, na każdy dzień w roku. Wydanie 25. w 2 tomach 144 str. 800 i 632. Edycja dokładna bez żadnych opuszczeń i dodatków późniejszych. Cena 5 złr. oprawna w półno angielskie, złoc. 6 złr.

Kochanowski Jan. Tętno. 10 ct.

Krasicki J. Myślenie, ocenat żartobliwy. 20 ct.

Zielinski Gustaw. Kirgiz, powieść. 15 ct.

Niemcewicz J. N. Śpiewy historyczne. 20 ct.

Jeż T. T. Sprawa ruska w Galicji, powieść. 80 ct.

Moller. Świętoszek, przez A. Urbasńskiego. 40 ct.

Szyller. Zbojcy, tragedia. 60 ct.

Gogol. Rewizor z Petersburga. 40 ct.

Darwin Karol. Pochodzenie człowieka, wydanie nowe, przeobrażone i powiększone według ostatniej edycji angielskiej, przez L. Masłowskiego. 2 złr. 40 ct.

Przełom archeologiczny. zeszyt III. Cena 1 złr. 60 ct. (3035-2-3)

Wszelkie nowości otrzymuje Księgarnia Polska zaraz po ukazaniu się z druku i posiada zawsze na składzie.

Fettsucht, Gicht u. Rheumatismus.
2. przerob. wydanie.

Księgarnia **Huber & Lahme** w Wiedniu 1, Herrngasse 6. Wyczerpane **otyłości, goście i reumatyzmy** (ściśle naturalne dla chorych do zastosowania bez żadnego lektwa). 2. wydanie. Cena 1 złr. — opłatnie pocztą 1 złr. 10 ct. Uwaga. Dziełka lecznicze dla chorych. (2953-2-10)

2. WYDANIE.
Radicaler Heilung der Pollutionen
und der Impotenz (bez lektwa). Księgarnia **Huber & Lahme** w Wiedniu, Stadt, Herrngasse 6. Cena 1 złr., pocztą 1 złr. 10 ct. (1411-20-20)

5 cebraimi wody i za 5 centów
węgla ciepła kapiel. — Cena
począwszy od 20 złr. wżwyz.
Wanny kąpielowe z opalaniem
lub bez opalania. (2866-13-3)

L. Weyl
w Wiedniu, Wallfischgasse Nr. 8.
Cenniki darmo.
Także spłaty miesięczne.

Dalmatyńskie
wino czerwone
przeciw bieguncie i nieżytości kiszek i cierpieniom żołądka prawdziwie i niefałszowane w najlepszym gatunku, rozchłamy 5 litrowa butelka z 60 ct. opłatnie z butelką i pocztą do wszystkich stacyj pocztowych za zaliczką, bezcenne 15 litrowa za 6 złr. 50 cent. bezcenne 25 litrowa za 9 złr. 50 centów opłatnie z butelką i frachtem do wszystkich stacyj kolejowych. (2843-5-6)

Herrschaft. Weinkellereien, Wien,
Ottakring Hauptstrasse Nr. 9.

Alojzy Reissmann,
hurtow. handel win
w Bernie (Brünn).
właściciel winnic w Austrii i Węgrzech rozsyła dla wygody Szan. Publiczności wina własnego cewu tak w większych i małych butelkach jak w butelkach, mianowicie w umyślnie na ten cel zrobionych skrzynkach.

Każda skrzynka zawiera 14 wielkich maowych butelek następnych win wybornego gatunku:

6 butelek Ofner Adelsberger czerw. wina
2 „ Kl. sternenberg. białego „
2 „ Gump. Adelsberger „
2 „ stary Syrmij. białowicy „
2 „ stary Syrmij. białowicy „
2 „ stary Syrmij. białowicy „

Każda butelka ma się w sobie 1 starą masę — 1/10 litra a wszystkie butelki w liczbie 14 — 28 wielkim butelkom Bordeaux kosztują tylko 9 złr. 50 c., przyczem butelki, skrzynki i opakowanie są darmo. Rozsyłka za zaliczką. Wpisze zamówienia wykonane będą dla kupujących, zastępujących na kredyt także bez zaliczek z warunkiem wypłaty po pewnym czasie. (2978-3)

Jedna skrzynka waży 40 kilo a fracht kosztuje wszędzie bardzo mało. Skrzynki są starannie opakowane a rozsyłka może się odbywać bez opłat w każdej porze roku. Korepondencye w języku niemieckim, polskim, ruskim, czeskim, francuskim, włoskim i węgierskim.

WYDAWNICTWA S. LEWENTALA w WARSZAWIE, NOWY ŚWIAT Nr. 39.

KŁOSY
CZASOPISMO TYGODNIOWE ILLUSTROWANE
poświęcone nauce, literaturze, sztuce i polityce,
rozpocząwszy z dniem 1 lipca 1884, rok dwudziesty swego istnienia.

wychodzić będą i nadal w roku 1885 w objętości, zakresie, formie i na papierze takim samym, jak dotąd, najregularniej w każdy czwartek.
Wszystkie Numera ozdobione będą licznymi, uznanej już wartości drzeworytami, wykonywanymi we własnym zakładzie drzeworytniczym.

Treść „KŁOSÓW“ stanowią:
Zyciorysy i wspomnienia pośmiertne ludzi zasłużonych, szczególnie współczesnych, odznaczających się na jakimś polu. Powieści i opowiadania, poezye, dramata, komedye, podróże, przeglądy literackie oraz krytyka dzieł ważniejszych, pojawiających się tak w kraju jak zagranicą, studia literackie, traktujące o ruchu umysłowym u nas, jak i za granicą wogóle; przeglądy teatralne, muzyczne i artystyczne; kompozycye muzyczne, wiadomości bieżące z pola literatury, nauki i sztuki, historia, etnografia, krajoznawstwo, archeologia, rzezyz społeczne, hygiena, nauki przyrodnicze, traktowane głównie w rezultatach i w sposób dla wszystkich przystępny; korespondencye literackie, artystyczne, społeczne i polityczne z kraju i z zagranicą; Kronika Tygodniowa, streszczająca w sobie najważniejsze fakty, zaszłe w ciągu tygodnia; wspomnienia i przeszłości, pamiętki i opisy miejscowości; przeglądy polityczne, rozmaitości i humorystyka. Wszystkie prawie te działy reprezentowane są w „KŁOSACH“ w formie dwójnej, t. j. piórem i ołówkiem.

Część artystyczna traktowana jest w piśmie naszym najobszerniej ze wszystkich ilustracji polskich i to przez pierwszorzędnne siły swojejskie i zagraniczne.

Nie spuszczając zaś z oka ciągłego rozwoju naszego Czasopisma, postanowiliśmy:
niezależnie od dotychczasowego dodatku z przekładami powieściowemi
OD NOWEGO ROKU 1885 POZAWAŻY DOŁĄCZAĆ CO TYDZIEŃ DO KŁOSÓW
jako nadzwyczajny dodatek bezpłatny

PISMA MICHAŁA BAŁUCKIEGO.

Format, druk i papier taki sam, jak wychodzących nakładem naszym powieści Elizy Orzeszkowej.

Pisma Bałuckiego obejmą utwory powieściowe i dramatyczne tego wysoce utalentowanego pisarza, który w przeciągu lat 25ciu pracy swej literackiej, tak w jednym, jak i w drugim zakresie, wielu dziełami znakomitej wartości zdobył sobie imię rozgłoszone. Mamy przeto nadzieję, że ogół czytelników inteligentnych zapowiedź tę z przyjemnością powita, i że, oceniając starania nasze o dobro czasopisma, które zawsze cieszyło się Jego sympatya, dziś, gdy je wzbogacamy nowym przyczynkiem, tem chętniej udzieli mu Swego poparcia.

Cena **Kłosów** pozostaje i nadal **niezmienioną**, a mianowicie: w **KRAKOWIE** u **D. E. Friedleina**, oraz we wszystkich znaczniejszych księgarniach rocznie 13 złr. 20 ct., półrocznie 6 złr. 60 ct., kwartalsie 3 złr. 30 ct.; z przesyłką pocztową na prowincyi: rocznie 16 złr., półrocz. 8 złr., kwart. 4 złr.

Oprócz bezpłatnego premium pism Michała Bałuckiego, wychodzić będzie i nadal w r. 1885

TANIE ZBIOROWE WYDANIE POWIEŚCI ELIZY ORZESZKOWEJ
(Serya druga tom XIII—XXIV włącznie)

Wyszła w roku 1884 serya pierwsza taniego zbiorowego wydania powieści Elizy Orzeszkowej składa się z 12 tomów i zawiera: tom I. *Ostatnia Miłota*; tom II. *Z życia Realisty*; tom III. *W klatce*; tom IV. i V. *Na prowincyi*; tom VI., VII., VIII. i IX. *Pamięnik Wacławy*; tom X., XI. i XII. *Pan Graba*. *Cena seryi tej wynosi dla prenumeratorów Kłosów, Świtu, Biblioteki Najcelniejszych Utworów Literatury Europejskiej lub Tygodnika Romansom i Powieści: w Krakowie 12 złr., na prowincyi z przesyłką pocztową 13 złr. 80 ct.; dla nieprenumeratorów powyższych pism w Krakowie 18 złr., z przesyłką pocztową 19 złr. 80 ct.*

Do egzemplarzy ozdobione oprawnych dopłaca się po 60 c. do każdego tomu. Komplet seryi pierwszej powieści Elizy Orzeszkowej znajdują się na składzie i nabywać je można tak u Wydawcy, jakoteż i we wszystkich księgarniach i kantorach pism peryodycznych. (2903-3-3)

Osoby w jakimkolwiek Państwie po za granicami Cesarstwa Rosyjskiego zamieszkałe, a pragnące pisma nasze prenumerować bez pośrednictwa osób trzecich, raczą łaskawie należność prenumeracyjną wprost pod naszym adresem nadysłać, a mianowicie: w rublach według rubryki drugiej cennika poniżej zamieszczonego, lub też w pieniądzech, jakie tylko dla siebie za dogodne uznają; pieniądze te bowiem sprzedawane będą na rachunek prenumeratorów po kursie dziennym Gieldy Warszawskiej.

WARUNKI PRENUMERATY NA ROK 1885
Wydawnictw peryodycznych S. Lewentala.

KŁOSY, czasopismo tygodniowe ilustrowane, wraz z wielkim bezpłatnym premium pism Michała Bałuckiego

ŚWIT, pismo ilustrowane dla kobiet, wraz z dodatkami wiorów ubrań i robót kobiecych, pod kierunkiem literackim Pani *Maryi Konopnickiej*

BIBLIOTEKA najcelniejszych utworów literatury europejskiej

TYGODNIK Romansom i Powieści

TANIE wydanie powieści Elizy Orzeszkowej; jeden tom miesięcznie — rocznie 12 tomów; dla prenumeratorów powyższych wydawnictw

Dla nieprenumeratorów tychże wydawnictw

W WARSZAWIE				Z przesyłką pocztową na prowincyi, oraz po za granicami Ces. Rosyjsk.			
Rocznie	Półrocznie	Kwartal.	Miesięcznie	Rocznie	Półrocznie	Kwartal.	Miesięcznie
Rubli i kopiejek				Rubli i kopiejek			
8	4	2	67½	12	6	3	—
7	3	1	60	10	5	2	50
4	2	1	40	4	2	1	20
3	1	50	75	4	2	1	—
7	3	1	95	8	4	2	10
12	6	3	1	12	6	3	21

S. Lewental, Redaktor-Wydawca „Kłosów“ Nowy Świat Nr. 39.

Normalna bielizna wełniana
DLA MĘŻCZYZN, KOBIET I DZIECI,
wedle systemu prof. Dra G. Jaegera,
stynny krajowy wyrób ciepliejszego Towarzystwa towarów dzierzganych, przez profesora L. Liechta chemicznie zbadany, z powodu odpadnięcia cisa, frachtu i prowizji o
25% tańszy.

Wszystkie towary są wykonane **całkowicie** wedle systemu profesora Jaegera i z **zupełnym poręczeniem** za bezwzględnie czystą wełnę, naturalne prawdziwe barwy, tudzież uszyte także **zupełnie odpowiednio do przepisu**. Każda sztuka zapatrzona jest w uzgodnienie za rejestrowany znak ochronny i stempel poręczenia. — Cenniki z opisem darmo i opłatnie.

Jedyny skład u firmy
Weldler & Budie, c. k. uprzyw. fabryka bielizny,
główny skład: w Wiedniu, I, Tuchlauben 13, filia: I, Kärntnerstrasse 22.

Poświadczenie.
Bielizna normalna oznacz na znakiem ochronnym ciepliejszego fabrycznego Towarzystwa towarów dzierzganych uznana została po **chemicznym-mikroskopijnym rozbirozie** jako naturalna w barwie, z czystej wełny oweczej bez domieszki roślinnej i w **zupełnej równowadze** z równocześnie zbadaną, stemplą „**prof. Dr. G. Jaeger**“ oznaczoną szutką gardzka bielizną wełnianą.

Przewodniczący sekcji fabrykarskiej bielizniana, drukowania i apretowania technologicznego muzeum przemysłowego w Wiedniu.

Nasz nowy obfite obrazowany katalog pólceł i bielizny, również kosztorysy dla wypraw służbnych i dla dzieci dajemy darmo i opłatnie. Zamówienia z prowincyi za zaliczką.

Wyroby poręczone prawdziwe Wyroby
paryskie i najlepsze paryskie
kanecekowe i gumowe, stosownie do dobroci, po 1, 2, 3, 4, 5 złr., suszonych po 2 złr. i 3 złr., tudzież wszelkie szczególności gumowe rozsyła **PUNKTUALNIE** za zaliczką lub z gotówką opłatnie za rewersem

PIERRE MOUNIER,
SKŁAD PARYSKICH TOWARÓW GUMOWYCH
Kärntnerstrasse Nr. 11 w Bazarze (2773-3-0)
w Wiedniu, I Freyung 2 w Bazarze bankowym.

TEODOR NODERER i SPÓŁKA
protokołowany Dom bankowy i lombardowy w Wiedniu, I., Schottenring 5, wchód Hessgasse 7, I. piętro,
polecają się:

- Do **rzetelnego i punktualnego wykonania zleceń na giełdzie wiedeńskiej** za miernem pokryciem.
- Do **przyjęcia kwot w gotówce** lub w papierach nie **nijęj 500 złr. w. a.** za miesięczną **wypłatą wygraną** na giełdzie i **złożeniem rachunku** jak dotychczas. (2778 5-6)
- Do **zakupna i sprzedaży bez kosztów** wszystkich w kursblacie notowanych papierów wartościowych.
- Do **udzielania zaliczek** prawie do pełnej kwoty na **losy, akcje i t. p.**
- Do **udzielania korzystnych rad kapitalistom, mającym w rękach papiery giełdowe po drogich kursach.** Prospekt na żądanie opłatnie.

KSIĘGARNIA
G. Gebethnera i Spółki
w Krakowie
otrzymała na skład główny nowe dzieło pod tyt.:
Adama hrabiego Łosia
KRAKOWSKIE POGADANKI.
Treść: Kraków. — O damach. — O kobiecej piękności. — O modnej edukacyi. — Wspomnienia. — O kopersztychach. — Teatr. — O naszej frankomani. — O idealizmie. — Przeczyna upadku. — Karlsbad. — O polskiej duszy.
Dwa tomy. Cena 2 złr.
Tęgoż autora poprzednio wydane:
Przez sen i na jawie.
Cena 1 złr. (3018-2-2)

W Dankowicach
pół mili od stacyi kolei północnej Jawiszowice, z powodu kończącej się dzierżawy
do sprzedania w każdym czasie
krów holenderskich, zdalnych do chowu sztuk 10, narzędzia i maszyny rolnicze jak wozy, plugi itp., kompletna młocarnia, konie wyjątkowo z elegancją uprzęży, powóz kryty, powóz półkryty, faeton i sanieki, wszystko w dobrym stanie. (3125-2-6)

Cukier,
kawa, herbata,
owoce południowe
jakoteż wszelkie
towary kolonialne
w najlepszym gatunku, po cenach
najtańszych
w handlu „pod złotym orłem“
W. Goldwassera
w Krakowie, Rynek gł. L. 5.
Codzień świeżo palona
kawa. (2990-4-)

Bielizna w domu szyta.

Następnie wymieniona bielizna męska i damska

tudzież towary ręcznej roboty bardzo delikatnych, najlepszych i najciekawszych gatunków pozbyte będą po oryginalnych cenach fabrycznych prawie za darmo, a na dowód ścisłej rzetelności będzie wszelki **nieodpowiedzieli** towar napowrót przyjęty, dlatego wszelkie zamówienie jest bez ryzyka.

Koszule damskie z najlep. angielskiego sztyfionu i prawdziwego mi szwajcar. haftowanemu wstawkami i prawdziwymi artystycznymi haft. po 1 złr. 150, tuzin 3 złr. 150. Teżsame z prawdziwego sztyfionu Schrolla i atlasem, bardzo piękne 3 złr. 30, z cieplejszego barczanu sznurkowego, ślicze, ubrane po 1 złr. 150, tuzin 20 złr.

Nocne kaftanki damskie gatunku b. dzielne i wzdłuż bardzo gustownie ubrane prawdziwymi szwajcarskimi wstawkami haftowanymi, wspaniale zrobione, dla każdej damy, po 1 złr. 150, tuzin 15 złr. 150. Teżsame z najlepszego najciekawszego barczanu, bardzo długie, wzdłuż haftowane, po 1 złr. 150, tuzin 18 złr.

Spodnice damskie z bardzo pięk. ciężkiego sukna, naokoło haftowane plisami i rąkami i prawdziwą kolorową wełną, po 2 złr. 250, ubrane jedwabiem i atlasem, bardzo piękne 3 złr. 30, z cieplejszego barczanu sznurkowego, ślicze, ubrane po 1 złr. 150, tuzin 15 złr.

Koszule męskie z najlep. angielskiego sztyfionu i prawdziwego mi szwajcar. haftowanemu wstawkami i prawdziwymi artystycznymi haft. po 1 złr. 150, tuzin 3 złr. 150. Teżsame z najlepszego prawdziwego sztyfionu Schrolla, ślicze, wykonane à la France, po 1 złr. 170, tuzin 18 złr. 180; po 2 złr., tuzin 22 złr.

Prześcieradła z dobrego ciężkiego płótna kompletne na największe łóżko, ½ szerokie, po 1 złr. 135, tuzin 15 złr.

Płótno domowe cięższe, trwałe wyrób dla domowego użytku, ½ szerokie 3 złr. 750, ¼ 3 złr. 500. Ceny bawelny idą raportywnie w górę, płótno wkrótce będzie dwa razy tyle kosztować, dlatego radzimy usilnie szyć zamówienie.

Garnitury stołowe z wszystkich desek dające się z obrusu i 12 serwet, tylko 2 złr. 255. Teżsame ślicznie wykon. na sposób francuski, z bogatymi frezami, na 12 osób, garnitur 3 złr. 345. Garnitury stołowe z najlep. adamaszku, z wyszytymi deseniami kwiatów, składające się z wielkiego obrusu na 12 osób i 12 dokładnie odpasowanych wielkich serwet, ślicznie wykonanych, garnitur tylko 3 złr. 560.

Ręczniki Wafel gotowe odpasow. każda sztuka osobno złożona, z czerw. bordiurami i di-g. frezami, ślicznie pikowane, wspaniale tuzin 3 złr. 375.

Jedwabne chustki do nosa z najciekawszego lity, różnokolor. każda sztuka w innym kolorze, tuzin tylko 3 złr. 350.

Jedwabne pończochy finisz w ślicznych kolor. w paski, czerwone, niebieskie, fioletowe, różowe, brunatne i szmarowe, długie po za kolana, 3 pary 1 złr. 150.

Garnitury gobelinowe składające się z obrusa i 2 ślicznych kap, z 2 ślicznych kufek, w kolor. wykonany garnitur, t. j. 3 sztuki razem tylko 3 złr. 750. (2945-4-4)

Zamówienia za poprzednim otrzymaniem kwoty lub zaliczką przyjmują

Skład bielizny i robót ręcznych
Rabinovics
w Wiedniu, II., Schiffamtsgasse 20—R.

Do nabycia we wszystkich znaczniejszych sklepach korzennych w **Krakowie.** (2861-50-120)

Księgarnia, skład, wypożyczalnia nut muzycznych,
oraz ekspedycja pism peryodycznych
S. A. Krzyżanowskiego
W KRAKOWIE

przyjmuje
PRENUMERATE

na wszystkie czasopisma krajowe i zagraniczne.

Na Gwiazdkę poleca powyższa księgarnia wielki
wybór książek ozdobnie
oprawnych — w językach polskim,
niemieckim i francuskim. (2888-4-8)

NA GWIAZDKĘ.
WACŁAW GŁOWACKI

JUBILER

w Krakowie, w Ryńku gł., róg ul. Brackiej,
poleca swój

skład towarów złotych i srebrnych
i różnych kosztowności

po cenach najumiarkowańszych.

Przyjmuje wszelkie zamiany i reperacje. Skład
ten zaopatrzony także w wyroby z Chińskiego
srebra w najlepszym gatunku, z fabryk francu-
skich i zagranicznych. (3050-2-4)

Dla chorych na piersi i płuca

Dr. med. Faykiss

Spiski ekstrakt z ziół karpaccich

1 flakon z instrukcją użycia 75 cent.

Cukierki 1 pudełko 35 cent. Herbata 1 paczka 50 cent., mała 25 cent.

Od lat dziesięciu z wielkim powodzeniem używana na kaszel, chrypki, nieżyt, kłuszkę,
zazębienie, duszność, ciężkość oddechu, kłucia w boku, nieżyt oskrzeli, zapalenie płuc
i t. p. Dostać można prawdziwe u fabrykanta Józefa Faykissa w Temeswarze; w Kra-
kowie główny skład u aptekarzy A. Siedleckiego i Dybskiego; w Wiedniu u
Huckera i u aptekarza Piepasa. (2825 10-10)

Hektograf! Ulepszony
przyrząd do kopiowania.
Hektograficzna masa,
Hektograf. atrament,

przyrząd do układania listów, pism i faktur.

Ilustrowane cenniki, hektograficzne odbicia darmo i oplatnie. (2456 11-15)

Józef Lewitus w Wiedniu, I. Babenbergerstrasse 9.
Skład w KRAKOWIE u Jana Fischera w składzie papieru.
Skład w LWOWIE u firmy Seyfarth & Dydyński.

OBWIESZCZENIE.

Niniejszem rozpoczyna się IX. król. węgierska
państwowa loteryja dobroczynna
której czysty dochód na mocy Najwyż. rozporządzenia Jego Cesar.
i Król. Apostolskiej Mości z 8 marca 1884 r.

przez aczonym będzie w 1/4 częściach na korzyść funduszu założonego na wsparcie niezmierzonych
wdów i sierot po kr. węg. urzędników, w 1/4 częściach na „krajowe Towarzystwo ochronek”, w 1/4
części na „szpital biednych dzieci w Peszcie”, w 1/4 części na „szpital dzieci preszaburskiego Towar-
zystwa dobroczynności pań”, w 1/4 części na „Towarzystwo dobroczyńców pań w Peszcie”, wreszcie
w 1/4 części na „Towarzystwo Maryi” w Rjece.

Ogólne wygrane ustanowione na 5311

wynoszą wedle następującego rozkładu gry 195,000 zfr., mianowicie:

1 główna wygrana	60,000 zfr.	4 wygrane	po 5,000 zfr. razem 20,000 zfr.
1 „	20,000 „	10 „	po 1,000 „ 10,000 „
1 „	10,000 „	14 „	po 500 „ 7,000 „
		80 „	po 100 „ 8,000 „
		200 „	po 50 „ 10,000 „
		5000 „	po 10 „ 50,000 „

Całkowicie nastąpi nieodwołalnie 29 grudnia 1884 r.

Los kosztuje 2 zfr. w. a.

Losy mają na sprzedaż: dyrekcja loteryjna w Budapeszcie (Pest, Hauptzollamt, Halbstock),
wszystkie urzędy loteryjne, solne i podatkowe, prawie wszystkie urzędy pocztowe i miejsca sprze-
dazy losów ustanowione we wszystkich miastach i znaczniejszych miejscowościach. (2819 6-6)

Kr. węg. dyrekcja loteryjna.

Adam von Freyzen, radca sejmowy w król. węg. minister skarbu.

(Za przedruk nieplaci się.)

KWITY POBOROWE

LOS Y M. KRAKOWA

GŁÓWNA WYGRANA

zfr. 25.000 w. a.

NAJMNIEJSZA WYGRANA 30 ZŁR.

Ciągnięcie już dnia 2 stycznia.

Ażeby te tak pożądane i pewne „Losy krajowe” jak najbardziej rozpowszechnić,
sprzedaje, jak długo zapas starczy,

pojedyncze losy w 11tu miesięcznych spłatach po zfr. 2
„ 24ch „ „ „ 3
„ 24ch „ „ „ 5

Już po uiszczeniu pierwszej raty należą wszystkie wygrane do nabywcy.

Za gotówkę po kursie dziennym.

Z powodu zbliżającego się ciągnięcia, uprasza się o jak najrychlejsze zamówienia.
Przy zamówieniach z prowincji, najdogodniej przekazać pocztowym, uprasza się także i 15 cent.
za fraktury przesyłki kwitu poborowego dołączyć. — Powiązki pocztowe zbyt drogie.

August Schellenberg,

Dom bankowy i Kantor wymiany we Lwowie.

WYKAZ

listów zastaw. galic. Towarzystwa kredyt. ziemskiego

wylosowanych na dniu 12 Grudnia 1884 r.

4%ych przy 84em losowaniu w sumie 134.285 zł. w. a.
4%ych 41-letnich przy 7em losowaniu w sumie 8.300 „ „
5%ych przy 32em losowaniu w sumie 102.400 „ „
5%ych 37-letnich przy 22em losowaniu w sumie 294.500 „ „

4%o listy zastawne.

Ser. I. 467.	Ser. II. 583, 809, 874, 909.
Ser. III.	Ser. IV.
894 15192 20188	1735 1677 16077 19549
3809 15454 20355	1844 2668 16137 19591
6956 15512 20515	2614 5571 16159 19595
10684 15592 20535	3228 8740 16640 19666
10820 15708 20536	4653 10890 16721 19702
11000 15766 20536	4670 11280 16879 19765
11552 15985 20536	4943 11856 16958 19842
11628 16089 20536	5079 12309 17056 20016
11663 16636 20536	5142 12331 17237 20252
11795 16709 20536	5148 12373 17317 20452
12045 16786 20536	5511 12488 17483 20501
12179 16858 20536	5576 12554 17530 20513
12225 16921 20536	5622 12751 17584 20552
12342 16965 20536	5664 12763 17606 21206
12366 17018 20536	5700 13003 17632 21453
12431 17204 20536	5808 13186 17717 21461
12686 17293 20536	5874 13492 17750 21514
12802 17335 20536	5915 13496 18021 21733
13407 17355 20536	6244 13794 18037 21793
13464 17377 20536	6321 13817 18098 21980
13776 17550 20536	6763 13833 18139 22014
13935 17571 20536	6785 13930 18193 22027
13999 17816 20536	6882 14196 18325 22248
14048 17903 20536	6922 14246 18415 22291
14415 18215 20536	7424 14290 18433 22427
14552 18713 20536	7694 14463 18531 22460
14578 18901 20536	7702 14570 18532 22497
14643 18922 20536	7924 14580 18611 22686
14663 19076 20536	7935 14993 18635 22740
14711 19125 20536	8123 14899 18780 22744
14766 19252 20536	8177 15307 18785 22817
14798 19523 20536	8230 15322 18942 22952
14808 19812 20536	8282 15508 19010 22955
14879 19867 20536	8314 15524 19016 23092
15003 19902 20536	8327 15532 19052 23312
	15554 19255 23650
	15562 19436 23918
	15663 19473
	15971 19520

4%o 41-letnie listy zastawne.

Ser. II. Nr. 102.	Ser. III. Nr. 292, 574.
Serya IV. Nr. 73, 177.	Ser. V. Nr. 30, 800, 806.

5%o listy zastawne.

Ser. III.	Ser. IV.	Ser. V.
54 1774 4637 6455	8 49 2664	2769
61 1822 4671 6837	26 103 2889	2970
270 1818 4703 6883	155 373 2970	3174
510 2014 4754 7063	226 396 3174	3233
516 2075 4891 7196	330 620 3233	3272
563 2094 4941 7217	363 830 3272	3644
655 2110 4971 7282	391 834 3644	3669
713 2122 5238 7370	403 924 3669	3804
826 2461 5755 7458	438 1135 3804	3924
928 2536 5762 7546	472 1448 3924	3964
961 3056 5994 8036	619 1493 3964	4138
998 3330 6055 8192	973 1571 3967	4239
1166 3638 6192 8230	1213 1806 4138	4380
1187 3716 6230 8282	1220 2129 4239	4415
1573 3872 6270 8322	1587 2222 4380	4720
1605 4082 6373 8382	1832 2301 4415	4777
1690 4375 6388 8432	2064 2461 4720	
1772 4563 6390 8492		

5%o 37-letnie listy zastawne.

Ser. II.	Ser. III.	Ser. IV.	Ser. V.
219 333 2241 9909	19121 312 149 9581		
270 807 2262 11035	19266 332 714 10208		
277 1560 2319 11103	19322 349 786 10300		
280 1564 2321 11507	20118 358 946 10624		
316 1581 2362 12909	20178 369 1121 10674		
321 1596 2365 12908	20183 393 1132 10917		
330 1631 2376 14401	479 1124 11154		
333 1643 2380 15041	486 1148 11297		
340 1668 2717 15219	523 1161 11392		
345 1679 2812 15235	534 1191 11411		
359 1729 2955 15562	545 1244 11544		
363 1748 3171 15804	551 1249 11554		
365 1774 5096 16313	713 1269 11562		
1315 1783 5127 16330	778 2298 11569		
1348 1805 5364 16389	1085 2354 11963		
1420 1811 5558 16390	1175 2479 12453		
1762 1837 5689 16426	1229 2497 12534		
1952 1865 5796 16428	1565 2968 12603		
2206 1906 6094 16532	1792 3773 12742		
2656 1918 6112 16692	2106 3874 13184		
2721 1917 6792 16718	2355 4080 13326		
3396 1971 6898 16807	2840 4160 13483		
1975 7106 16832	3015 4210 13483		
2001 7231 16862	3347 5861 13483		
2007 7281 16870	3417 5908 13483		
2081 7406 17161	4197 6527 13483		
2082 7401 17287	4206 6840 13483		
2102 7576 17839	4272 7040 13483		
2141 7965 18483	7901 7937 13483		
2152 8763 18552	8225 8777 13483		
2181 9127 18597	8777 9098 13483		
2224 9167 18748			
2233 9599 18954			

Dyrekcja galicyjskiego Towarzystwa kredytowego ziemskiego wzywa niniejszem posiadaczy powyższych Listów zastawnych, aby się po wypłacie kapitału od dnia 10 czerwca 1885 r. poczynawszy, do kasy tegoż Towarzystwa we Lwowie zgłosili, ponieważ procentowanie tych Listów zastawnych z oznaczonym dniem ustaje, i gdyby kupony za dalszy czas wypłacone były, przy odbieraniu kapitału potrącone zostaną.

Na rachunek Towarzystwa kredytowego, wypłacać będzie powyższe Listy zastawne

DOM BANKOWY

Blau & Epstein w Krakowie.

We Lwowie, dnia 12 grudnia 1884 r.

Przedruk nie będzie płacony.

Doroczna wyprzedaż
towarów galanterijnych
25%

NIŻEJ CEN ZWYKŁYCH

od 1 grudnia do Nowego Roku

w magazynie **F. Szukiewicza**
w Krakowie, Rynek A-B. (2902 8-12)

Perskie dywany.

Z powodu, że skład komisowy prawdziwych perskich i orientalnych dywanów, znajdujący się od lat kilku w handlu bławatnym

Ant. Czernego w Krakowie, Rynek Nr. 36,

jeszcze tylko do wiosny trwać będzie, zawiadamiam osoby życzące sobie nabyć tak pięknych dywanów, że ze zniżką 10% do 15% od cen obecnych sprzedawane będą. (3020-2-4)

Pomiędzy temi dywanami znajduje się 5 dywanów dużych salonowych.

Na podarki gwiazdkowe
i okolicznościowe

z małym wydatkiem pieniężnym poleca się wspaniało i zadziwiająco szczególności klejnotów w połączeniu ze stemplem kaucukowym, jak medaliony, zegarki, ołówki, zapalniczki, sezyorki, kantorki kieszonek, znaczki do zegarków, guziki i t. p. tudzież inne piękne wyroby szczególności pierwszej i największej odznaczającej fabryki stempli kaucukowych, szczególności i hektografów

chemik — **J. Tinner** — inżynier

w Wiedniu IV. Schöffergasse Nr. 21.

Ilustrowane cenniki darmo i oplatnie. Dla agentów, odprężających i fabryk stempli nadzwyczaj korzystne źródło sprowadzenia. (2896-4-4)

MAWE

w połączonych smacznych gatunkach — rozsyla, jak wiadomo, najtaniej i najlepiej

Karol Fr. Burghardt w Hamburgu.

RIO smaczna . . . 5 kilo zfr. 345

SANTOS dobra i silna . . . „ 375

CUBA niebiesko-zielona, wspaniała . . . „ 440

JAWA ziołista, b. wielozłotami . . . „ 470

CEYLON plantajna, silna, piękna . . . „ 490

PERŁOWA CEYLON szczególnie . . . „ 530

polecenia godną . . . „ 540

MENADO bardzo delikatna i łagodna . . . „ 630

MOKKA prawdziwa, arabska, b. szlach. . . „ 630

Powyższe ceny rozumieją się za 5 kilo oplatnie, z wyłączeniem cła, za załadunek. Cenniki tudzież prospektu o patentowanych tabliczkach kawowych darmo i oplatnie. (2097-9-12)

Suchotników płucnych, cierpiących na piersi, szyję i astmę

zwraca się uwagę na wynalezioną przez siebie w głębi Rosji roślinę, nazwaną po imię „Homeriana”. Ze strony lekarzy licznie wypróbowana i uznana za najdoskonalszą. Paczka 60 gramów na dwa dni kosztuje 70 ct. Rozsyłka pocztą tylko 5 lub więcej paczek. Broszura darmo. **Prawdziwa** do nabycia tylko u wynalazcy i przyrządzającego roślinę „Homeriana”. **Paweł Homor** w Try-ście (w Austrii). (2942 3)

Ostrzegam przed nieprawdziwą Homerianą, sprzedawaną przez inne firmy.

Dra Schwaigera
WYCIĄG ROŚLINNY

leczy za poręczeniem w przeciągu 4 tygodni wszelkie następstwa samogwałtu, jak polucje, osłabienie męskie i rozpoczynające się choroby nerwów i krzyżów, wszelkie inne choroby płciowe w najkrótszym czasie. Do nabycia flaszeczka po 2 złr. w. a. wraz z opisem użycia i korespondencyą albo wprost przez **Dra Schwaigera w Wiedniu, VIII, Landong. Nr. 29.** (2641-18-)

SYRUP

sosnowo-balsamiczno-ziołowy
Aleks. Mańkowskiego

przez panów lekarzy wypróbowany środek we wszelkich uporczywych katarach, długotrwałych kaszlach i chrypkach przy zapaleniu kanału oddechowego (Bronchitis) w rozrodzie płucowej i w kłuszkę. Skuteczność potwierdzają liczne świadectwa i podziękowania, które do każdej flaszki są dołączone.

Główne składy utrzymują pp. aptekarze: w Krakowie **W. Redyk, pod Barankiem**; we Lwowie **K. Mikołajski**; w Czerniowcach **W. Beldowicz**; w Warszawie **H. Kucharski**; w Wilnie **P. Grudziński**; w Wiedniu **J. Weiss, Tuchlauben 27**; w Bernie **Fr. Eder**; oraz do nabycia w Galicji prawie w każdej aptece na prowincji. (2012-12-)

Od 1 kwietnia 1885 r

Rutynowany rachmistrz

i kontroler, z dziesięcioletnią dokładną praktyką ekonomiczną, lasową i fabryczną w pierwszorzędnym skarbach w Galicyi. Po odbyciu kursu szkoły handlu, w której wykazał się wieloletnim doświadczeniem; pragnie przyjąć do Nowego Roku posadę buchalera rachmistrza kasyera lub kontrolera. Laskawe zgłoszenia pod lit. **M. M.** do redakcji **Kraków.** (3059 2-2)

OBRAZKI Świątecznych

w największym wyborze i najtaniej w handlu pod firmą **Andrzej Schultz** w Krakowie, Rynek L. 32. (2912-14-15)

Zamówienia na prowincję skuteczną odwrotną pocztą.

Na wilię na drzewko różne ozdobne

PIERNIKI SALONOWE w paczkach po 40, 30 i 20.

Placek królewski przekładany 1 złr. 50 cent.

Paczka przekładanych pierników z konfiturą za 50 cent.

Całusków 30 za 25 c.

W FABRYCE PIERNIKÓW K. MOLECKIEGO w KRAKOWIE przy ulicy Brackiej pod Nr. 5 istniejącej od przeszło 29 lat. (3087 5-5)

Piwo w butelkach wystawie i marcowe

w Krakowie przy ul. Stawkowskiej L. 11. Większym i stałym odbiorcom rabat. (2113 13 15)

Nowości: papier listowy, bilety wizytowe, umbraki do lamp, kalendarze, ozdoby na drzewko, żartobliwe przedmioty letyżne, poleca handel papieru p. f. **Eduard Boschan w Wiedniu**, Stefansplatz Jasomirguttstr. 6. Cenniki darmo i oplatnie. (2966-4-6)

Lubownicy robót piłęczkowych

otrzymują nowy ilustrowany cennik oplatnie ze składu szczególności narzędzi piłęczkowych „zum goldenen Pelikan“ w Wiedniu VII. Siebensterngasse 20. (2615 10 10)

Nowości: papier listowy, bilety wizytowe, umbraki do lamp, kalendarze, ozdoby na drzewko, żartobliwe przedmioty letyżne, poleca handel papieru p. f. **Eduard Boschan w Wiedniu**, Stefansplatz Jasomirguttstr. 6. Cenniki darmo i oplatnie. (2966-4-6)

Nowości: papier listowy, bilety wizytowe, umbraki do lamp, kalendarze, ozdoby na drzewko, żartobliwe przedmioty letyżne, poleca handel papieru p. f. **Eduard Boschan w Wiedniu**, Stefansplatz Jasomirguttstr. 6. Cenniki darmo i oplatnie. (2966-4-6)

Nowości: papier listowy, bilety wizytowe, umbraki do lamp, kalendarze, ozdoby na drzewko, żartobliwe przedmioty letyżne, poleca handel papieru p. f. **Eduard Boschan w Wiedniu**, Stefansplatz Jasomirguttstr. 6. Cenniki darmo i oplatnie. (2966-4-6)

Nowości: papier listowy, bilety wizytowe, umbraki do lamp, kalendarze, ozdoby na drzewko, żartobliwe przedmioty letyżne, poleca handel papieru p. f. **Eduard Boschan w Wiedniu**, Stefansplatz Jasomirguttstr. 6. Cenniki darmo i oplatnie. (2966-4-6)

Nowości: papier listowy, bilety wizytowe, umbraki do lamp, kalendarze, ozdoby na drzewko, żartobliwe przedmioty letyżne, poleca handel papieru p. f. **Eduard Boschan w Wiedniu**, Stefansplatz Jasomirguttstr. 6. Cenniki darmo i oplatnie. (2966-4-6)

Nowości: papier listowy, bilety wizytowe, umbraki do lamp, kalendarze, ozdoby na drzewko, żartobliwe przedmioty letyżne, poleca handel papieru p. f. **Eduard Boschan w Wiedniu**, Stefansplatz Jasomirguttstr. 6. Cenniki darmo i oplatnie. (2966-4-6)

Nowości: papier listowy, bilety wizytowe, umbraki do lamp, kalendarze, ozdoby na drzewko, żartobliwe przedmioty letyżne, poleca handel papieru p. f. **Eduard Boschan w Wiedniu**, Stefansplatz Jasomirguttstr. 6. Cenniki darmo i oplatnie. (2966-4-6)

Nowości: papier listowy, bilety wizytowe, umbraki do lamp, kalendarze, ozdoby na drzewko, żartobliwe przedmioty letyżne, poleca handel papieru p. f. **Eduard Boschan w Wiedniu**, Stefansplatz Jasomirguttstr. 6. Cenniki darmo i oplatnie. (2966-4-6)

Nowości: papier listowy, bilety wizytowe, umbraki do lamp, kalendarze, ozdoby na drzewko, żartobliwe przedmioty letyżne, poleca handel papieru p. f. **Eduard Boschan w Wiedniu**, Stefansplatz Jasomirguttstr. 6. Cenniki darmo i oplatnie. (2966-4-6)

Nowości: papier listowy, bilety wizytowe, umbraki do lamp, kalendarze, ozdoby na drzewko, żartobliwe przedmioty letyżne, poleca handel papieru p. f. **Eduard Boschan w Wiedniu**, Stefansplatz Jasomirguttstr. 6. Cenniki darmo i oplatnie. (2966-4-6)

Nowości: papier listowy, bilety wizytowe, umbraki do lamp, kalendarze, ozdoby na drzewko, żartobliwe przedmioty letyżne, poleca handel papieru p. f. **Eduard Boschan w Wiedniu**, Stefansplatz Jasomirguttstr. 6. Cenniki darmo i oplatnie. (2966-4-6)

Nowości: papier listowy, bilety wizytowe, umbraki do lamp, kalendarze, ozdoby na drzewko, żartobliwe przedmioty letyżne, poleca handel papieru p. f. **Eduard Boschan w Wiedniu**, Stefansplatz Jasomirguttstr. 6. Cenniki darmo i oplatnie. (2966-4-6)

Nowości: papier listowy, bilety wizytowe, umbraki do lamp, kalendarze, ozdoby na drzewko, żartobliwe przedmioty letyżne, poleca handel papieru p. f. **Eduard Boschan w Wiedniu**, Stefansplatz Jasomirguttstr. 6. Cenniki darmo i oplatnie. (2966-4-6)

WILHELM FENZ

W KRAKOWIE

otrzymał świeżo i urządził wystawę Zabawki, gry towarzyskie, arystony, prezentów świątecznych, pięknych, łamigłówek, ekwipaży, oraz ozdoby praktycznych i niedrogi. na drzewko.

Poleca się zatem łaskawym względem Szanownej Publiczności.

Zamówienia zamiejscowe wysyła odwrotnie. (3097 2-3)

PIWO BAWARSKIE

SLYNNE Z DOBROCI

z Browaru „zum Spaten“ w Monachium

z beczki na szklanki i w butelkach

otrzymał jedynie na skład główny

HANDEL „POD ANIOŁKIEM“

JANA MIKI i SPÓŁKI w Krakowie

RYNEK GŁÓWNY, KRZYSZTOFORY.

Zarząd Browaru „zum Spaten“ w Monachium. (3042-3-6)

Möller's reinster Lofoten-Dorsch-Leberthran.

PETER MÖLLER'S

Odnaczone na 15 wystawach zawsze jedynie najwz. nagrodami. Ostatni raz w Londynie 1883 r. na międzynarod. wystawie rybackiej 2 wietk. złot. medalami za gatunek tramu i sposób jego przyrządzenia.

Gena 1 złr. przy zamówieniu 6 flaszek oplatnie pocztą. Dostać można we wszystkich aptekach i handlach materjałów aptecznych państwa austriacko-węgierskiego i hurtownie w głównym składzie p. f. **Paul Eckardt w Wiedniu, III., Ungargasse 12.**

Składy utrzymują w KRAKOWIE: J. Trauczyński aptekarz, K. Wisniewski aptek., Jan Janiga kup.; w BOLECHOWIE: K. Schindler aptek.; w BOBRCE: W. Miedlicki aptekarz; w BRZEŻANACH: Julian Hausberg aptekarz; w BRZESKU: W. Januszek aptekarz; w CZERNIOWCACH: F. Golichowski aptekarz; w DOBRZYM: Ant. Grotowski aptek.; w DUKLI: Jul. Fiebert aptek.; w DYNOWIE: J. Kwiatkowski aptek.; w HORODENCIE: M. Aksentowicz apt.; w JASLE: Romuald Palech apt.; w JAROSŁAWIU: Al. Bohusz i Jan Lud. Wisłocki apt.; w KANCUZDZIE: Rad. Heger apt.; w KAMIONCE: Karol Piepes apt.; w KOZIMANIE: Cyryl Okunowski aptek.; w KOPYCZYŃCACH: P. Znamirowski aptek.; w KOŁOMYJACH: J. Sidorowicz aptekarz; w LWOWIE: W. Karzewski aptekarz; w LISKU: F. Moszczanski aptek.; w ŁOPATYNIE: Stan. Grynfeld aptekarz; w PODGORZU: J. Skakalski aptekarz; w PRZEMYŚLU: M. Krug kupiec i L. Nahlík aptek.; w RADYMNIU: M. Swiechowski aptek.; w RADZIECHOWIE: Aleks. Jaskiewicz aptekarz; w RATAJOWIE: Oskar Saxinger apt.; w RADAUTY: Alb. Decani aptek.; w ROZDOLE: Edward Kornberger apt.; w RZESZOWIE: J. Schaitter i Sp. kupiec i Adalb. Karpiński aptek.; w SAMBORZE: J. Aleksiewicz aptek.; w SANOKU: Jakób Alster kupiec; w SĄDOGORZU: Damian Rubinowicz aptek.; w SOKALU: Eugeniusz Wysoczański aptekarz; w STANISŁAWOWIE: F. Macura aptekarz; w STRYJU: Leon Gärtner aptekarz; w STRYŻOWIE: W. Zalaszkowski aptek.; w SUCCZAWIE: F. Liszko aptekarz; w SZCZYRZYCU: Jan Polka; w TARNOWIE: W. Müldner i Spół. kup.; w ZALESZCZYKACH: St. Szymonowicz aptek.; w ZALOSKACH: Bruno Malkowski aptek.; w ŻYWCU: A. Blumenfeld aptekarz. (2667-4-6)

Na Gwiazdkę!
NOWOŚCI na suknie i Okrycia damskie, GOTOWE Okrycia, Płaszczki i Paletoty, SUKNIENIE odpasowane w kartonach, CHUSTKI, Plaidy i białe perkalce, poleca
Magazyn J. Sobolewskiego w Krakowie. (3022-3-3)

Bezpieczna przeciw słoć, zarazie i chorobie, Prof. Dra. Gustawa Jägera

normalna welniara

bielizna trykotowa

oryginalnego wyrobu.

JEDYNY SKŁAD DLA KRAKOWA I JEGO OKOLICY U

M. Beyera i Spółki

w Ryuku, w Sukienicach L. 13, 14, naprzeciw kościoła Panny Maryi.

Profesor Jägera normalna bielizna rozgarniowana jest na letnią i zimową, po stałych na każdej sztuce uwidoczonych cenach. (2907-3-6)

Teoria Jägera o wolno poleganiu na nankowej, zgromadzonej popstawie i otrzymywane tego, co przyobiecuje. Każda sztuka musi być oznaczona owym znakiem oryginalnym.

ORFÈVRERIE CHRISTOFLE

Znak fabryczny.

stynne w świecie, mocno posrebrzane i pozłacane towary metalowe.

Jedynie zastępstwo prawdziwego srebra.

Wyroby w Paryżu i Karlsruhe.

Pierwsze odznaczenia na wszystkich wystawach powszechnych.

Polecamy nasze uznane za trwałe, za poręczenie i podaniem ilości srebra mocno posrebrzane i pozłacane serwisy stołowe od zwykłego serwisu, aż do artystycznej zastawy, w czym zawsze posiadamy bardzo obfity skład.

Kompletny serwis, mianowicie:
12 łyżek 17-
12 widelców 17-
12 noży 17-
12 łyżeczek 9-
12 widel. do wiet. 15-
12 łyżek 15-
12 noży 15-
1 chobla 5-80
1 chochla 5-80
1 serwis do krajania 7-50
1 serwis do salaty 3-20
1 łyżka do jarzyn 4-20
1 „ „ kompot 3-50
1 „ „ sosów 3-50
1 łyż. do pos. cukru 3-50
1 musztardniczka 5-50
2 podwoj. solniczki 7-25
1 serwis do krajania 7-50
kosztuje złr. 190-
rok 60 złr. straty odsetek, czem w przeciągu 3 lat pokryć można wydatek za serwis. **Christofle**, który trwa jeszcze dłużej lata i wreszcie małym kosztem może być na nowo posrebrzony.

Nasze wyroby mają powyższy „znak fabryczny“ i całą nazwę **Christofle**. Przyjmujemy posrebrzanie wszelkich przedmiotów metalowych. Do nabycia po cenach fabrycznych w Krakowie u naszego reprezentanta **Alfreda Blasiona**. (1270-12-12)

Ziemniaki

po 3 złr. za korzec czyli 100 kilo z odstawą do domów — sprzedaje obszar dworki Skotnik — w Krakowie w domu Nr. 5, ulica Mikołajska przez stróża Jana. (3121-3-3)

Pastyłki te lepsze od wszelkich podobnych wyrobów nie mają w sobie żadnych szkodliwych przysmieszek i z największym skutkiem używane są w chorobach części dolnych ciała, fibryze pędykowej, chorobach organów piersiowych, skórnym, ocznym, mózgowym i t. p. — 1 pudełko kosztuje 15 cent., zwoj zawierający 8 pudełek, zatem 120 pigulek, kosztuje tylko 1 złr. Pigułki te odznaczono są świadectwem rady dworu profesora Pitty.

„Apotheke zum heiligen Leopold“ — apteka w Krakowie, ul. Leopolda, 1, Ecke der Planken u. Spiegelgasse.

Skład w KRAKOWIE u pp. aptek. Redyka, Wisniewskiego, Sobierajskiego i Stockmara.

Skład w KRAKOWIE u pp. aptek. Redyka, Wisniewskiego, Sobierajskiego i Stockmara.

Skład w KRAKOWIE u pp. aptek. Redyka, Wisniewskiego, Sobierajskiego i Stockmara.

Skład w KRAKOWIE u pp. aptek. Redyka, Wisniewskiego, Sobierajskiego i Stockmara.

Skład w KRAKOWIE u pp. aptek. Redyka, Wisniewskiego, Sobierajskiego i Stockmara.

Skład w KRAKOWIE u pp. aptek. Redyka, Wisniewskiego, Sobierajskiego i Stockmara.

Skład w KRAKOWIE u pp. aptek. Redyka, Wisniewskiego, Sobierajskiego i Stockmara.

Skład w KRAKOWIE u pp. aptek. Redyka, Wisniewskiego, Sobierajskiego i Stockmara.

Skład w KRAKOWIE u pp. aptek. Redyka, Wisniewskiego, Sobierajskiego i Stockmara.

Skład w KRAKOWIE u pp. aptek. Redyka, Wisniewskiego, Sobierajskiego i Stockmara.

Skład w KRAKOWIE u pp. aptek. Redyka, Wisniewskiego, Sobierajskiego i Stockmara.

Skład w KRAKOWIE u pp. aptek. Redyka, Wisniewskiego, Sobierajskiego i Stockmara.

Skład w KRAKOWIE u pp. aptek. Redyka, Wisniewskiego, Sobierajskiego i Stockmara.

Skład w KRAKOWIE u pp. aptek. Redyka, Wisniewskiego, Sobierajskiego i Stockmara.

Skład w KRAKOWIE u pp. aptek. Redyka, Wisniewskiego, Sobierajskiego i Stockmara.

Skład w KRAKOWIE u pp. aptek. Redyka, Wisniewskiego, Sobierajskiego i Stockmara.

Skład w KRAKOWIE u pp. aptek. Redyka, Wisniewskiego, Sobierajskiego i Stockmara.

Skład w KRAKOWIE u pp. aptek. Redyka, Wisniewskiego, Sobierajskiego i Stockmara.

Skład w KRAKOWIE u pp. aptek. Redyka, Wisniewskiego, Sobierajskiego i Stockmara.

Skład w KRAKOWIE u pp. aptek. Redyka, Wisniewskiego, Sobierajskiego i Stockmara.

Skład w KRAKOWIE u pp. aptek. Redyka, Wisniewskiego, Sobierajskiego i Stockmara.

Skład w KRAKOWIE u pp. aptek. Redyka, Wisniewskiego, Sobierajskiego i Stockmara.

Skład w KRAKOWIE u pp. aptek. Redyka, Wisniewskiego, Sobierajskiego i Stockmara.

Skład w KRAKOWIE u pp. aptek. Redyka, Wisniewskiego, Sobierajskiego i Stockmara.

Skład w KRAKOWIE u pp. aptek. Redyka, Wisniewskiego, Sobierajskiego i Stockmara.

Skład w KRAKOWIE u pp. aptek. Redyka, Wisniewskiego, Sobierajskiego i Stockmara.

Tymczasowe doniesienie.

Podpisany ma zaszczyt zawiadomić Dostojną Szlachtę i Szanowną Publiczność, że z dniem 1 stycznia 1885 r. otwiera w **Krakowie**

c. k. koncesjonowane krakowskie biuro dzienników i ogłoszeń.

W najznaczniejszych prowincjonalnych głównych miastach utworzyły się zakłady, które dzienniki stolicy państwa szybciej niż dotychczas przez c. k. urzędy pocztowe jest możliwe, czytającej publiczności dostarczają, mimo, iż policzone ceny są oryginalnymi cenami dotyczących administracji dzienników. Ponieważ podpisany pozostaje w ciągłym stosunku z wiedeńskim biurem dzienników **H. Goldschmidt & Comp.**, przeto odpada Szanownym Abonentom żmudne abonowanie tudzież wszelka należytość za portem. Prócz tego Szanownym Abonentom prenumerującym swe dzienniki w moim zakładzie przypominam przed upływem właściwego terminu rychło odnowienie prenumeraty.

Niemniej mam zaszczyt zawiadomić Szanowną Publiczność, że działowi ogłoszeń poświęciłem szczególną uwagę, a zastępując 4723 polityczne dzienniki, tudzież tygodniki, miesięczniki i pisma fachowe, mogę liczyć najprzystępniejsze ceny. — **Tłumaczenie tekstu inseratowego** na obce języki skutecznie darmo, a dowody na wysyłkę ogłoszenia dostarczam zawsze natychmiast, niemniej udzielam najchętniej na żądanie poprzednio kosztorysów.

Przy większych zamówieniach ogłoszeń udzielam o ile można największy rabat, a w szczegółowych wypadkach w niektórych pismach poczynię starania, aby o dotyczącym ogłoszeniu wzmiankowano kilku polecającymi słowami także w redakcyjnej części dziennika.

Upraszając o łaskawe zwrócenie uwagi na moje nowe przedsięwzięcie, mogę już teraz zapewnienie, że staraniem moim będzie, aby położone we mnie zaufanie pod każdym względem usprawiedliwić. W tem przypuszczeniu proszę o łaskawe zamówienia ogłoszeń jak również o ogłoszenia prenumerat, które najpóźniej do 28 grudnia 1884 r. oczekuję, ażeby zaprenumerowane pisma zawczasu w dniu 1 stycznia 1885 r. dostarczyć.

Wydawanie dzienników, tudzież przyjmowanie prenumerat i ogłoszeń odbywać się będzie w Sukienicach, w sklepie galanteryjnym p. **M. Herza** pod L. 23, obok filii c. k. urzędu pocztowego.

Dla większej dogodności Szanownej Publiczności odsyłać będą dzienniki i czasopisma przez moich roznosicieli do domu za dopłatą 10 ct. na miesiąc.

Polecając się łaskawym względem Szanownej Publiczności, upraszam o liczne zlecenia. Z wysokim szacunkiem (3029-4-5)

E. Silberstein,

c. k. konces. krakowskie biuro dzienników i ogłoszeń.

SRODKI weterynarskie

Franciszka Jana Kwizdy

w Korneuburgu,

c. k. nadwornego dostawcy i aptekarza obwodowego.

Używane z nadzwyczajnym skutkiem w maszynach Jej Królewskiej Mości Królowej Angielskiej i Króla pruskiego, Cesarza niemieckiego, tudzież wielu dostojnych osób — i odznaczone medalami w Londynie, Paryżu, Wiedniu, Monachium i Hamburgu.

C. k. konc. proszek korneuburski dla bydła dla koni, bydląt i owiec; wypróbowany jako proszek pożywczy dla bydła przy regularnym podawaniu na mocy długoletniego doświadczenia w braku apetytu, w krwawym udoju, na poprawienie mleka, jako środek zapobiegawczy przeciw dolegliwościom oddychania i trawienia wzmacnia on znacznie naturalną siłę odporną zwierząt przeciw zaraźliwym wpływom i zmniejsza skłonność do gruźlicy i kolek.

C. k. uprzyw. płyn przywroiczny (woda do mycia) dla koni. Dla wzmocnienia przed i rekonwalescencji po większych trudach, tudzież jako środek wspomagający przy opatrzywaniu w zewnętrznych uszkodzeniach, gośćcu, reumatyzmie, zwichnięciach, wykręceniach, sztywności ścięgien, osłabieniu członków, sztywności mięśni i t. p. — 1 flaska 1 złr. 40 cent. (tylko wtedy prawdziwa, jeżeli sztywna flaszki zapieczętowaną jest czerwonym paskiem papieru, zaopatrzonym w moją podobiznę podpisu i mój znak ochronny).

Karma pożywcza dla koni i bydła dla szybkiej pomocy w wynędzniałych zwierzętach i dla podniesienia karmy. W skrzyneczce po 6 złr. i 3 złr., w paczkach po 30 c.

Vaseline na końskie kopyta przeciw kruchym i pękającym kopytom, puszcza 1 złr. 25 c.

Kit na kopyta. (Sztuczny róg na kopyta). Laska 80 c.

Ces. k. uprz. proszek odwanający dla stajen, wychodków, do spajania soli nawozowej. — 1 paczka 1/2 kilo 15 c., 1/2 skrzyni 1 złr. 40 c., skrzyni 2 złr. 40 c.

Proszek dla świń pomocy dla wynędzniałych zwierząt. — Wielka paczka 1 złr. 26 c., mała paczka 63 c. (2558-1-2)

Mydło do mycia przeciw chorobom skórnym zwierzętom domowym, 1 pudełko blaszane 100 gramów 80 c., 1 pudełko blaszane 300 gramów 1 złr. 60 c.

Prawdziwy do nabycia we wszystkich aptekach wschodniej i zachodniej Galicyi, hurtownie we wszystkich wielkich składach towarów aptekarskich. Główny skład u p. **F. Joh. Kwizda** we Lwowie.

Centralny skład rozsyłkowy w aptece obwodowej w Korneuburgu.

Oprócz tego znajdują się także we wszystkich miastach i miasteczkach państwa austriackiego składach, które od czasu do czasu umieszczane bywają w dziennikach prowincjonalnych.

Kto mi wskaże naśladowcę moją uprzywilejowaną znak fabryczny w ten sposób, że osobę pociągnąć mogę do sądowego ukarania, otrzyma wynagrodzenie aż do wysokości 500 złr. w. a.

F. Joh. Kwizda

k. k. Hoflieferant.

Koncesyowane przez c. k. Namiestnictwo
Biuro Strzeżen Sług
MARYI MIKULSKIEJ w KRAKOWIE,
ul. Gołębia Nr. 16,
poleca każdego czasu, tak w mieście jako i na
provincy: wielki wódr Bon, Pańien służących,
Rządów dóbr, Ekonomów, Ogrodników, Kucha-
rzy, Lokaj, Gospodyń, Kucharek, Pokojowych,
Praczek, Nianiek, Mamek, oraz innych fachowych
ludzi. — Na listy opłacone z dłuższą marką
pocztową, odpowiedź odwrotna. (3131-1-3)

Prawdz. Pain-Expeller „Z kotwicą“

Jest dziś niezaprzeczenie najpopularniejszym do-
mowym środkiem, z codziennego bowiem wielo-
letniego doświadczenia powszechnie wiadomo jest,
iż przed cierpieniem **głogocym, reuma-
tycznym itd. itd.** nie ma nic lepszego od
Pain-Expellera. Prawdziwy Pain Expeller
opatrzony był musi znakiem fabrycznym „czar-
wona kotwica“. Dostać go można po cenie
40 lub 70 centów za flaszke, stosownie do wiel-
kości, we wszystkich prawie aptekach
krajowych. (2834-1-4)

F. Ad. Richter i Sp.,
ces. król. nadworni dostawcy i właściciele apteki
w Wiedniu.

Centralny skład na Austryę:
Dra. Richtera apteka pod „Złotym Lwem“
w Pradze I, Niklasplatz 7.

Kruszenie, wyschnięcie i trawienie zapachu
tytoniu zostaje zupełnie usunięte przez nowo-
wytworzonego c. k. wpr. upr.
konserwatora

TYTONIU

(przez wstawienie w puszkę tytoniową) Osię-
ga się zatem bardzo znacząco oszczędność ty-
toniu, co niezawodnie każdemu o oszczędności
rozkoszującego się palacza papierosa do
natychmiastowego zakupu zachęci. Musi.
Sztuka z polerowanego udebla, wytwarzająca
raz nazwę, kosztuje tylko 1 złr. 25 ct. Ten
drobny wydatek szybko zwraca się wymienio-
nym skutkiem konserwatora tytoniu. Za go-
tówkę lub za zaliczkę wysła.
Hammerschlag'sche
Porzellan-, Majolika- & Steingut-Nieder-
lage Wien, II. Praterstrasse 36.
Paczki na tytoni b. gwarantowane wykona-
ne od 50 ct. do 1 złr. 40 ct. (2926-2-4)

Antoni Rothe

w Krakowie ul. Sławkowska I. 13
poleca Wieleb. Księgom oraz Szan.
Publiczności swój własny wyrób
świec z czystego pszczołowego wo-
sku, gładkich i ozdobnych, **stocz-
ki, świece stearynowe**, a
na nadchodzące święta **B-
żęgo Narodzenia pierniki**
w różnych gatunkach, **świeczki**
na drzewko, dzieciątka
z wosku, miód praśny i
miodownik. (2933-5-5)

Co Jaś dostanie na Gwiazdkę?

Piękną książkę z obrazkami.
Jestto bezwzględnie ładny po-
darek, lecz Jaś ma już kilka
takich książek i wiele innych
zabawek. Lepiej więc będzie
dać mu coś nowego, mprz. wy-
rabianą w fabryce F. Ad. Ri-
chtera i Sp. w Wiedniu pa-
tentowaną „Skrzynkę bu-
dowlaną“ z prawdziwymi
kamieniami i trzech ko-
lorach, w której znajduje się zarazem i książ-
eczka z kolorowanymi obrazkami, przedświatają-
mi domy, pałace, zamki, wieże, kościoły
itd. itd., które Jaś z tych kamyczków sam za-
budować będzie. Jestto więc właściwie podwójna
zabawka, która się Jasiowi z pewnością bardzo
spodoba.
Oprócz tego ma skryzynka także znaczenie pe-
dagogiczne, amusa bowiem młodzież do myśle-
nia i zastanawiania się i rozwija w ten sposób jej
umysł. Służy przeto równocześnie dwóm celom,
rozrywce i pożytkowi.
Nabyć można w Krakowie w handlach pp. W.
Fenza, P. B. Hahna i B. Königsbergers.
We Lwowie w handlach pp. Karola Langa i
Henryka Müllera. W Czerniowiecu w handlu
p. A. P. Schulza. (2844-4-4)

Każdy odgniotek,

narozi i brodawka usunięte będą pe-
wale i bez bólu w najkrótszym czasie tylko
prostem nacięciem **stymie** **znane**
jedynie prawdziwego, szczególnego
środku Radlauera na odgniotek. Pudeł-
ko z flaszeczką i pedzłem 50 c. Z powodu zu-
pełnie nieskutecznych nacięć należy jednak
żądać wyraźnie tylko **Radlauera** **jedynie**
**prawdziwy środek na odgniotek z ap-
teki w Poznaniu. Skład w Krakowie**
u aptekarza Wiktora Redyka. (2833-5-12)

Ernest Tauscher,

skład naturalnych roślin i kwiatów
w Wiedniu, I., Rothgasse 5,

rozsyła rzetelnie
i punktualnie
wszelkie rodza-
je wieńców, bu-
kietów, garnitu-
rów ślubnych i
świeżych kwia-
tów naturalnych.
Wspaniała no-
wość: salon i po-
kójowa ozdoba,
bukiety a la Ma-
kart. (3012-21-)

Katalog z licznymi rodzajami po podaniu ad-
resu posyła natychmiast odpłatnie i darmo.

HANDEL TOWARÓW ŻELAZNYCH

Em. Blasser w Wiedniu

II. Taborsstrasse 35, gr. Pfarrgasse 25, poleca
1 parę Halifaxów amerykań. I. gatunku zlr. 3-50
1 „ „ II. leca dobrego „ 2-25
1 „ „ damskich tylko do 9 dług. „ 2-30
1 „ „ tyżew szrubowych stalow. montow. „ 1-75
1 „ „ (drzewo polist. montow.) „ 1-50
1 „ „ (drzewo, montow.) „ 1-
1 „ „ (drzewo, niemont.) „ 50
Halifaxy zaniklowane, najlep. lśniącej stali, tyżew,
patent. Elsvogel, wiedeńskie Halifaxy (patent Kraja)
itd. itd. najtaniej. Rozsyłka za zaliczką lub na de-
stanie pieniędzy, bez polcenia opakowania.
Przy zamówieniach proszę o podanie długości
nogi w centymetrach lub wiedeńskich calach.
(2785-5-5)

Ozcionkami Drukarni „Czasu“

Pierwsza Krakowska

DESTYLLARNIA PAROWA

wódek,

likierów i rumu

Józefa Kulczyńskiego

w Krakowie,
obok bramy Floryańskiej
poleca

swoje wyroby i destylaty rosolisów,
likierów i rumu w najlepszych i naj-
zdrowszych gatunkach, zarazem o-
znajmia, że ma na składzie od kil-
kunastu lat **Wódki starsze i wystafe**,
które tak w dobroci jak i w smaku
przewyższają wszelkie zagraniczne.

Ceny tychże zupełnie te same
co zwykłych. (3003-5-6)

Zarazem poleca swój

SKŁAD HAMBURGSKI

Towarów Kolonialnych,
Owoców południowych świeżych,
Herbaty rosyjsko-chińskiej i kara-
nowej z Moskwy.

Wielki Skład Win

krajowych i zagranicznych
w najlepszych gatunkach po cenach
bardzo przystępnych.

Świeże śledzie solone 1884 r.

bardzo piękne i tłustutkie, rozsyłam ba-
ryłkę pocztową 10-funtową, liczącą za po-
ręczeniem 40-50 sztuk, w całej Austrii
za 3 marki odpłatnie za zaliczką pocztową.
P. Brotzen Cröllin, a. d. Ostsee,
(2777-13-15) Reg. B. Stralsund.

KAWA

z Tryestu, w 5-kilowych workach, z oieniem
i frachtem:
M. kka ognista szlachetna „ „ 1 kilo zlr. 1-50
Ceylon zielona „ „ 1 „ 1-40
Perłowa dobra „ „ 1 „ 1-40
Cuba „ zielona „ „ 1 „ 1-30
Jawa „ „ 1 „ 1-25
Jamaika „ „ 1 „ 1-20
Rum jamaiki stary, baryłka 5 litrowa
z frachtem i oieniem „ 4-50
Wino Malaga 4 are (naturalne słodkie)
baryłka 4 litr. z frachtem i oien. „ 6-
Pomarancze koszyk 40 szt. bar. piękne
Rozsyłka za zaliczką. (2850-5-6)
Giuseppe Lichtenstern
w Tryeście, Via di Carintia Nr. 7.

PREZ. Z PRZYPALENIA! 30 LAT POWODZENIA

LINIMENT GENEAU

Przytęży odnawiający P. Geneau
DLA KONI CUDOWYCH I WSZELKICH INNYCH

Jedyny środek
zewnętrzny, zastę-
pujący wypalania
bez bólu i bez
wylinienia.

Przyjęty przez
najślawiejszych
weterynarzy, cho-
dowców, ujeżdżaczy; utrzymujących stad-
niny, etc., etc.

Szybkie i niezawodne leczenie okularów,
stłuczeń, zbrocenia i wykrzywienia pęcin,
nabrznięcia nóg, narośli i guzów na
nogach, itp. itp.

Środek odpróżniający i rozprężający.
Bandażowanie ręczne w 3 i 4 minu-
tach, bez wystrzygania sierści. Cena:
6 franków.

Skład: Apteka **GENEAU**,
275, ulica Saint-Honoré, w Paryżu.

Do nabycia w Krakowie w aptekach pp. Tra-
czyńskiego, Redyka i Wysznińskiego. (650-20-)

Od Redakcyi „Kraju“.

„Kraj“ tygodnik, polityczny, społeczny i literacki, wychodzić będzie w przy-
szłym 1885 roku w Petersburgu, na dotychczasowych warunkach, pod redakcyą
Erazma Pillza, przy głównym współdziale Włod. Spasowicza i Józ. Szyszko.

„Kraj“ obejmuje następujące działy: 1) *Artykuły wstępne* o bieżących spra-
wach politycznych, społecznych i ekonomicznych (pióra Włod. Spasowicza, Włod.
Nowakowskiego, Kaz. Jarochowskiego, Józ. Szyszko, Józ. Tokarzewicza (Hodi'ego),
Er. Piltza i innych); 2) *Przegląd polityki zagranicznej i ostatnie wiadomości*; 3)
Ziemie i kolonie słowiańskie (kronika bieżąca z Galicyi, Poznańskiego, Ślązka,
Czech, Morawii, Kroczy, Słowenii, Serbii, Bułgaryi, Czarnogórze, i z ognisk życia
polskiego zagranicą: w Austrii, Niemczech, Francji, Włoszech, Ameryce, Australii
itd.); 4) *Stale korespondency „Kraju“ z Warszawy* (Bol. Prus, Rom. Wierzejski,
Jacek Soplica, Fr. Nowodworski i inni); *z Wilna* (Rawicz i Dr. T.); *z Włokow-
skiego* (W. Bud.); *z Iłmęńskiego* (Mel. Wańkowicz); *z Kobryńskiego* (Z. . . . A.);
z Dziśnieńskiego (Ostoja); *z Polesia* mozyr. (R. Z.); *z Mińska* (Al. Jelski i Wil.);
z Witebska (Fed.); *z Mohylewa* (Mohylewianin); *z Białegostoku* (Fr. Głinski); *z Gro-
dna* (Forward); *z Kowna* (S. R. i Alterego); *z Podola* (Dr. Antoni J.); *z nad Ty-
kicza* (Jan Ilgowski); *z Żytomierza* (Longinus); *z Wołynia* (hr. J. D. Karwicki);
z Kijowa (M. Trzaska); *z Moskwy* (A. K.); *z Odessy* (Józ. Długosz); *z Kaukazu*
(Ks. J. Dobkiewicz); *z Syberji* (*); *ze Lwowa* (Józ. Rogosz); *z Krakowa* (Jan
Grzegorzewski); *z Wiednia* (G. Smólski); *z Poznania* (Kaz. Jarochowski); *z Pra-
gi* (czeskiej) (Dr. Edw. Jelinek); *z Berlina* (Sz.); *z Paryża* (T. R.); *z Heidelbergu* (Jan
Karłowicz); *z Londynu* (R. W.); 5) *Literatura*, poezja, krytyka i *artykuły spo-
teczne*: Asnyk (Eli), Bałucki Mich., Belza Wł., Bem N. G., prof. Bobrzyński M., Bog-
danowicz E. (Bozydar), Badkiewicz W., Jaxa Bykowski Piotr, Chojewski Edmund,
Cieszkowski hr. Zyg., prof. Czerny Fr., prof. Dybowski W., Dygasiński A., Faleński
Fel., Głowacki A. (Prus), Gomulicki W., Grabowski E. Z., Hausner Ot., Jankowski
Cz., Jarochowski Kaz. Dr. Antoni J., Ks. Kalinka W., Karłowicz J., Korzon T.,
Kotarbiński Józ., Kotarbiński Mił., Kubala L., Kuczyński J., Laskarys J., Librowicz
Z., Lubowski E., Mahrburg Adam, Michalski A. L., Milkowski (T. T. Jeż), Miriam,
Modesta Marek, Natansonowicz Edw. i Wł., Olszewski Fr., Oskierka A., Ostoja, Orze-
szkowska E., Poznański Józ., Ptaszycki Stan., Przyborski Wal., Rogosz Józ., prof.
Rostafiński Józ., Dr. Rutowski Tad., Sienkiewicz H. (Litwos), Skiba Wł., Smolka
Stan., Spasowicz Włodz., St. belski Włodz., Straszewicz L., Tokarzewicz (Hodi), Tre-
pka Edm., Tretjak Józ., Wolowski Mich., prof. Wróblewski Z., Zacharyasiewicz Jan,
Zapolska Gabr., Zdzichowski Mar., Zgliński Daniel, Żukowski W. i inni. 6) *Prze-
gląd prasy polskiej*, rosyjskiej i zagranicznej. 7) *Wiadomości bieżące* (najnowsze roz-
porządzenia rządowe, projekta reform, zmiany w służbie rządowej i t. p. ze szcze-
gółem uwzględnieniem kraju zachodniego); 8) *Kronika petersburska* i prowincyo-
nalna; 9) *Kronika powszechna*; 10) *Nowości literackie* (sprawozdania); 11) *Kro-
nika ekonomiczna* (W. Z.); 12) *Ogłoszenia*.

„Kraj“ wychodzi co tydzień, w niedzielę, w objętości 24—28 stronnic.

Przedpłata wynosi: z przesyłką pocztową rocznie rs. 10, półrocznie rs. 5, kwar-
talnie rs. 2 kop. 50. Zagranicą: rocznie rs. 12, półrocznie 6, kwartalnie 3, czyli
franków 30, 15, 8, czyli marek 24, 12, 6, czyli złr. 16, 8, 4.

Ogłoszenia po 15 kop. od wiersza. Przy wielokrotnych ogłoszeniach odpstępuje
się rabat. Doniesienia (w teście) po 30 kop. od wiersza. *Nru pojedyncze* „Kraju“
w sprzedaży ulicznej 20 kop., na stacyach dróg żelaz. 25 kop. Za zmianę adresu
pobiera się 28 kop.

Adres Redakcyi i Kantoru: „Redakcja polskiej gazety „Kraj“ w Petersburgu,
Ploszczad Bolsz. Teatra 10“.

Warszawska agencja „Kraju“: Rajchman i Freniller, Senatorska 18, przy-
muje ogłoszenia z Królestwa i zagranicy, przedpłata zaś wyłącznie z Warszawy. —
Agencje „Kraju“ za granicą: w Poznaniu Księgarnia A. Cybulskiego, Wilhelm-
strasse 13; w Krakowie Księgarnia Gebethnera i Spółki; we Lwowie Księgarnia
Gubrynowicza i Schmidta. (3006)

Redaktor i Wydawca **Erazm Pillz**.

Świeże Ostrygi, Łososie, Pstragi, Kawior, Zwierzynę
różną, Paszlety Strashburskie, Paszlety ze zwierzyny
i wątróbek gęsić wyrobu własnego, oraz wszel-
kie Bakalie, Owoce tyrolskie i włoskie, Manda-
ryny chińskie, Kalafior algierskie,

otrzymuje ciągle w śliczych przesyłkach i poleca

HANDEL „POD ANIOŁKIEM“

Jana Miki i Spółki

w Krakowie, (3132-1-6)

Skład towarów korzennych, łakoci i win.

Zamówienia zamiejscowe uskutecznią się bezzwłocznie.

TOWARZYSTWO

c. k. uprz. kolei Lwowsko-

Czerniowiecko-Jasskiej.

L. 27405/V.

(3098)

Dostawa rozmaitych materiałów.

Na rok 1885 rozpisuje się za ofertami dostawa cementu, wapna cemen-
towego, cegły ogniotrwałej, węgla kuźniczego i koksu, tudzież wyrobów że-
laznych, stalowych, metalowych, tkackich, wełnianych, powroźniczych, szcze-
tkarskich, kauczkowych, skórzanych i szklanych, wreszeie tapet, wosku, sto-
czków, (woskowych), pochodni smołowych, tłuszczów, pokostów, barwników
i innych wytworów chemicznych.

Oferty należyście ostemplowane, opieczetowane i zaopatrzone w napis
„oferta na dostawę rozmaitych materiałów“ **należy wnieść najda-
lej do 3 stycznia 1885 r. godziny 11ej przed połu-
dnem** u zarządu głównego w Wiedniu (I., Elizabetstrasse 9), komitetu za-
rządzającego w Bukareszcie (Strada Scaunele 49), albo dyrekcji ruchu we
Lwowie lub Jassach, równocześnie zaś, jednak oddzielnie, uścić przy kasie
jednego z wyż wymienionych miejsc wadyum w wysokości 5% wartości ofia-
rowanej dostawy.

Blizsze postanowienia licytacyjne, wykazy dostawie się mających mate-
ryałów, jakoteż warunki dostawcze, mogą być przejrzane i otrzymane w za-
rządach materyałów w Wiedniu, Bukareszcie, Lwowie i Jassach, lub też za
uiszczeniem należytości pocztowej, przesłane na wskazane miejsce.

Wiedeń, w grudniu 1884 r.

Rada zaawodowca.

LITOGRAFIA AKADEMICKA

M. Salba

w Krakowie, ul. św. Tomasza L. 28,

połącza się do wykonania wszystkich, w jej
zakres wchodzących robót, czarno i kolor.

Bilety wizytowe litografowane
od złr. 1-50 do 2-50 za 100 sztuk. Z her-
bem, dokładnie wykonane, od złr. 2-50 do
złr. 3-50 za 100 sztuk.

Utrzymuje na składzie:
arkusze z powinszowaniem, dyplomy,
listy wyzwoły itp.

Etykiety na wino, rum, rosolis, oliwę
i t. d. po niskich cenach.
Zamówienia pocztą uskuteczniają się
(2737-7-8) odwrotnie.

Obywatel

wiejski, średniej zaradności, mający żonę wska-
tek choroby nieudolną, poszukuje osoby inteli-
gantnej, która by przyjąć go jako pani
domu prowadzić potrafiła.

Zgłoszenia frankowane pod literami **A. B. C.**
poste restante **Kraków**. (3123-2-3)

Syrop Dr. Zed

KODEINA I BALSAM TOLUTAŃSKI

Jest środkiem łagodzącym i usmierz-
ającym nieocenionym dla dzieci w wy-
padkach bezsenności, kokałuszu, etc.
przeciw kaszłom nerwowym osób
cierpiących na suchoty, ślabo-
ściom organów oddechowych,
nieżytom, katarom, i t. d.

PARYŻ, ULICA DROUOT, 22 i 19

W Lwowie w aptekach PP. K. Mi-
kolascha, Ruckera, A. Sklepińskiego,
Krzyżanowskiego, Naklika.

W Krakowie w aptekach PP. Tra-
czyńskiego, Redyka, Wysznińskiego.
(2763-4-)

NAJLEPSZE

harmonijki

i wszelkie istniejące
instrumenta muzyczne
na tylko

JAN N. TRIMMEL

w Wiedniu
VII., KALSERSTRASSE 74.

Cenniki darmo i odpłatnie, — dla
harmonijek oddzielne cenniki.

BIURO SPEDYCYJNE

S. Fleischnera w Wiedniu,

I. Dorotheugasse 9,

ndziela wyjaśnień o stosunkach komunika-
cyjnych, przyjmuje do wykonania opako-
wania wszelkiego rodzaju, uskutecznia prócz
tego każdy komis lub zakupno z Wiednia
dla prowincyi za mierną prowizją. Potrze-
ba tylko listownie dokładnego opisu ża-
danego przedmiotu. (2822-6-12)

Molla proszki Seidlickie.

Tylko prawdziwe,

jeżeli na etykiecie każdego pudeł-
ka wydrukowany jest orzeł i firma
A. Molla.

Trwały i pewny skutek tych pro-
szków w najpoważniejszych **cier-
pieniach żołądka i trze-
wów brzusnych**, krocach
żółtaka, żółtaczki, **zga-
dzenie**, **chroniczne** w zaparcia sto-
łca, w cierpieniach wątroby za-
stojach krwi i hemoroidach,
i w najrozmaitszych **chorobach**
kobiecych, zapewni od wielu
lat tym pr. szkom obszerne wzięcie.

Falszywe wyroby będą sądownie **seigane**.

Cena zapieczetowanego oryginalnego pudełka 1 złr. w. a.

Wódka francuska i sól.

Jako **weteranie** do skutecznego opatrywania gościa, reumatyzmu, wszelkiego rodzaju bó-
łów członków i sparaliżowań, bólu głowy, uszów i zębów, jako **kompresy** we wszelkich skaze-
niach i ranach, zapaleniach i wzdękach. **Wewnątrz** z wodą zmieszana w nagej słabości,
wymiotach, kolkach i rozwoleńniu. — Flaszka z doskonałym opisem 8) cent.

Tylko prawdziwa, jeżeli każda flaszka zaopatrzona jest
w podpis i znak ochronny Molla.

Olej tranowy M. Krohn & Co.

w Bergen (w Norwegii).

Najskuteczniejszy i najodpowiedniejszy środek w **cierpieniach piersiowych i płuc**, prze-
ciw **skrofulom**, **wysypkom skórnym**, w **chorobach gruźliczych**, tudzież dla popra-
wienia ogólnego odżywienia w takich dalsi.

Ze wszystkich w handlu znajdujących się gatunków jedynie odpowiadają do leczniczego użytku.
Flaszka z opisem użycia kosztuje 1 złr. w. a.

Główny skład wysyłek u **A. Molla**, c. k. dostawcy nadwór., Wiedeń, Tuchlauben.

Uprasza się Szanowną Publiczność wyraźnie żądać preparatu **Molla** i li tylko te
przyjmować, które opatrzone są moją marką ochronną i podpisem.

Składy utrzymują: w KRAKOWIE K. W. Wyszniński apt., W. Redyk apt., Mikołaj Jaworski kup.,
w BIAŁYM E. Kier apt., — w BRODACACH M. Kulak apt., — w GURABUMORA E. Botezat apt.,
w JAROSŁAWIU J. Wisłocki apt., J. Rohm apt., — w LWOWIE J. Beiser apt., S. Rucker aptek.,
F. W. Kłókowski, — w NOWYM SĄCZU W. Pilek apt., — w OSWIECIMIE J. Łowenberg — w PRZEMYŚLU F.
Nabli apt., A. M. Kłowski aptek., — w PODGORZU S. Schiesinger, — w RZESZOWIE J. Schalter
i Spółka, — w SOKALU E. Wysoczański apt., — w STANISŁAWOWIE A. Amirowicz aptek.,
w TARNOPOLU F. Janorowicz apt., — w TARNOWIE W. Mulner i Spół., H. Wierzycki i Pion,
Fr. Leszczyński, — w WADOWICACH A. Herfarth, — w WJNICZU C. Nodzyński aptek.,
w ZBARZU Izidor Stüssermann. (2423-13-)

Odpowiedzialny rzędcą Drukarni Józef Łakociński.

Dwie karetki

mało używane, na jednego lub parę koni
są do sprzedania lub wynajęcia, oraz

dwa faetony</